

Rom Pas Por ai Rom+hündambo sürü pap+marandi

¹ Kar+has+handür+ ro Por-anah+, roana Kraissisas+indi moan+ ratüpur+ya-r+handeimb-anah+. God ai wambo Kraissindi hoafi sem+indi ho-rambohünda kafaore h+n+ng+reand+rüh+ asu se aboedi hoafi ra bokand+hawandi mehu-anah+nda.

² Aboedi hoafi ndanahambo God ai horombo hoafimareand+ asu hoafi ra ahand+ hoafi hoaf+yomo-rundeimb+ ai ahand+ Bukambe sürü paru mas+hoemo.

³ Aboedi hoafi ranana ahand+ N+imori ranahamboane hoafimayo. N+imor+ ra Sudahünd+ nindou adükari bogor+ Defit+indi s+rambeah+indi nindoumbofi tüküme+fiyu.

⁴ Nga ahand+ sürühoeimb+ yifiafi ranahambo ana God-ani ahand+ af+indi hondayu. Ai God+nd+ N+imor-ani ran+mbo weindah+ randeanda tüküfembohünda God ai ahand+ ng+n+indi af+nd+nambo ahambo yif+hünd+ bot+mariri+. Sapo aiana sihefi Adükari Sisas Kraiss ra.

⁵ Ahand+ sünguyo ro hoafi sem+indi ho ratüpur+ ra masahum+indef+. Asu Suda-yafend+ifo n+moreh+ nindowenih+ munnguambo hif+hü ranai Sisas+mbo an+hondümb+nd+hörüh+ ahand+ hoafi ra süngumb+r+hind+ yahuhaya ran+mbo-hünda God ai y+hoef+mbo kamafoareamun+.

⁶ Asu nindou Rom ŋgoafihü amarei ra s̄heimbo kameihiyu hoafi ra hoafimbo koamarihemuni. Sapo s̄heimbo God ai Sisas̄nd-anei mehundüri.

⁷ Se Rom ŋgoafihü amarei s̄heimboyu sapo God ai ŋgusüfo parearühi asu ai nindou wand-anei yahuhaya d̄bonimendüri, s̄heimboanahi ro sürü nda paparihendi. S̄hefi Ape God asu Adükari Sisas Kraisi ai s̄heimbo moani h̄ipoambo-nd̄neandürühi ŋgusüfoambe afurifimbi hohoanimo mb̄sabina-ndüramboane.

Por ai Romihündi hoiefendürimbo yahumboani

⁸ Ro rand̄he hoafindahandüri samboanahi, muŋguambo h̄ifi nindou amarei ranai se anihondumbo-r̄ihindeimb̄i nindou animboei ranimbo wataporimbo-ar̄ihündi ranimboanahi asu Sisas Kraisīndi süngu s̄heimbohünda wandi God ranahambo h̄ihifar̄ihüni.

⁹⁻¹⁰ God̄ndi N̄imori ranahambo aboedi hoafi ra hoafiya r̄ihandühi wandi muŋguambo hohoanimo Godimbo ratüpur̄i-yahühanahi. Ai fifireamboani sapo ro n̄imbi-n̄imbisi s̄heimbo hohoanimoyahühi ahambo did̄ibafiya ar̄ihandi. Ai wambo s̄heimbo hoiefendürimbo far̄ihefe-nd̄ir̄imbohündambo hohoanimoayu ana, asu ro süngunambo did̄i s̄heimbo hoeind̄i-heir̄imboyahi.

¹¹ Ro Yifiafi Aboedīndi-mayo moatükun̄i s̄heimbo ŋginem̄ndi-ndürimbohünda segodürimbo sambo, ranimboanahi asu ro s̄heimbo hoiefendürimbo hohoanimo-ayahandüri.

¹² Hoafi nda rahurai-ane: Sihefi anihondümbofe ranina simbori-simbori nginimbi-ramindimun-amboane samboanahi hohoanimoayahi.

¹³ Wandafi mamî, se ndorîhi fifirîndîhîndî, ro siheimbo sowana afîndîmbo sinimbo samboanahi hohoanimoayahî. Nga asu wambo afîndîmbo bidîfirî moatükun-ane nafi güreandîrî marandî. Ro Godîndî ratüpuri ratüpuriyahühi Suda-yafe ndîfo aheimbo farîheheandürânî ahandî hoafi anihondümbo-rîhindeimbî nîndou tüküyahî marîhünd-ane. Nga ranîmboanahi siheimbo sowanambo amboanî sinimbo samboanahi, sihei anihondümbofe hohoanîmo ra farîhefembohünda sapo aheimbo mafarîheheandürî nou.

¹⁴ God ai wambo ranî ratüpuri masendîra ranîmboane asu roana nîndou Grikîndî adükari ngoafîhü amarei-anei asu nîndou nîmambe burayei-ane, nîndou fifirîhindeimbî rananei asu fifirîfekoate-mayei rananei munjuambo aheimbo hoafi ro moanî bokandîhehea samboanahi ngusüfoambe fufurafoareandîrî.

¹⁵ Ranîmboanahi asu Godîndî aboedî hoafi nda Rom ngoafîhü amarei siheimbo amboa bokandîheheandürî sa hehea ro hürütayahî.

Aboedî hoafi ana Godîndî ngîndînd-ane

¹⁶ Nga ro moai aboedî hoafi ranahambo amoanîngîyahî. Nîmboe sapo ranana Godîndî hoafi ngîndîndî hamîndîyo hayamboane asu ai didîyei anihondümbo-arîhîndî ranaheimbo aboedambo-reandürî-randeimbî mayowambo wambo. Sudahündî aheimbo-so boatei tüküfe

mburamboyo asu sünguna ahei ndifo
ranaheimbo-so amboa tüküfefeyo.

17 Nga aboedi hoafi ra sapo God ai nindou
anihondümbö-arihindi ranaheimboya nindou
mbumund-anei ehündürü asu Godindü
mbumundü hohoanimo hoafi ra ranambeah-ane
weindahü tükefeyo. Mbumundü hohoanimo
ranana anihondümböfe hohoanimo rani-süngu
yangiri weangürühi peyo haya hombo
bidifirani tükefeyo. Nga Baiborambe hoafi
ranahambo yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou
ranai ana anihondümböfe hohoanimo
rani-süngu yangiri nimböeimboyei,' meho.

*Munguambo nindou Godimbo
daboadanambo-arihori*

18 Nindou sapo Godimbo
daboadanambo-rihorühi asu moaruwai
hamindü hohoanimoyeihü ahei moaruwai
hohoanimonambo ahandü anihondü hoafi ra
gürühi arihündü. God sünambe amaru ahandü
hürütü ra ranaheimbo weindahü tüküfe arandü.
Asu ai ranambo nindou rahurai ranaheimbo
yibobondearimbui.

19 Nga nindou ai God ranahambo fifirifembo
hohoanimo ra moai dibo yangoro. Nga God ai
ahandühoari rani-moatükunü ra aheimbo
weindahü-mareandürü.

20 Yinü, God ai hifi nda nafimarandü asu
horombo hondü peyo haya ho-hombo
hapondani amboani rani-moatükunü ai
nafimarandü ra nindou ai hoeirihimboanei.
Raninambo asu nindou ranai God ahambo ngiri
himboari hondünambo hoeindühorisi, nga ai
nüngu-nahuraiyu ranahambo fifirindühimboyei.

Ai ahandi koadürümbo yangroweimbi nginindi ra fifindihindi asu ai God hondayu ranahambo fifirindihimboyei. Ranimboane asu ai ngiri roana moai ranahambo fifirihundi mbi sei.

²¹ Sapo nindou ai Godimbo fifiri-marhoriyosi, nga asu ai moai Ahambo adukar-ani seihü, shefi God-ani sahündowohü hihifirihori rihündi. Nga asu moanindi moatükunimbo ngusüfo pamarihindi asu ahei hohoanimokoate hohoanimonambo ahei ngusüfo ra nimbimamarondüri.

²² Asu ai rarihi hoafiyehi seiya, roana fifirihundeimbi nindou-anefti, masei, nga ai nindou fifirifekoate tükümehindi.

²³ Asu ai God koadürümbo-koadürümbo nunguweimbi ranahambo hinngirihi hehi asu ai sümbuyo-randeimbi moatükun, nindou, ndu, ninihondi, wako sisami ranahambo heidi dibafiyehi rihündühi hihifi-hihifiyei marihündi.

Mamikari hohoanimo

²⁴ Nindou ranai moaruwai rani hohoanimo-mayeiamboyu asu God ai aheimbo yare moani hinngi-mareandüra asu ai yikoarifo hohoanimo ngusüfoambe botimareandüri asu amoanngümbi moatükun simbori hoyei marihündi.

²⁵ Nindou ra Godindi anihondü hoafi ranahambo hinngirihi hehi asu tikai hoafi süngurihi arihündi. Raniyei asu ai nine-moatükun God nafimarandi ranahambo hohoanimoyehi didibafiyehi marihündi, nga asu ai God mungu-moatükun nafimarandi ranahambo moai anihondümbo-rihorühi

didibafiyahindo rihündi. Nga awi sihiri munguambo si aho ra ahambo adukar-ani mbisefimboane, nga anihond-ane.

²⁶ Nindou ranai moaruwai hohoanimo ramarihindi ranimbo-hündambo God ai aheimbo amoaningümbi hohoanimo ngusüfoambe amaro ra-süngure hiningi-mareandüri. Ranimboyei asu nimorehi ai-amboani nindowenihidibo aboedi ningokoate-yehi ngörü nimorehi dibo mami rani hohoanimo süngumarihündi.

²⁷ Asu nindowenihai-amboani rani-süngumboemo ai hohoanimo aboedi ahamundi nimorehibabidi refembo ra hiningiru houmbo nindowenihahamundihoari bogo moaruwai hohoanimombo mehomo. Ranyomo asu ai amoaningümbi moatükuni yaru arundi ranimbo-hünda asu ahamundihoari tihirifo afindi masowandümo sapo ai ramefundirani simogodihumbo.

²⁸ Nindou ai Godindi anihondü hohoanimo fifirife ranahambo süngufembo moei masei ranimboyeu asu God ai ahei yikoarifo hohoanimo moaruwai yare hiningimareandüra, asu ai rani-moatükuni refembo yowanimbo-mayo ra ai rani-süngumarihindi.

²⁹ Asu aheimbo hohoanimo moaruwai hamindi mengoro ranai tüküra pimareandüri yikoarifo hohoanimo, sümbuyo-randeimbi hohoanimo, hohoanife hohoanimo, ngörümbo yifiari hohoanimo, ngörümbo ngusüfoambe moaruwaimbofe hohoanimo, nindumbo hifokoefe hohoanimo, nginindi hoafi hohoanimo, ngörümbo tikai hoafi hohoanimo,

ngorümbö moaruwaimbofe hohoanimo, munngu hohoanimo ra süngumarihü hei.

³⁰ Ran+yei asu ngorümbö daboadan+ hoafi hohoanimo, ngoründ+ ndür+ weindah+ ham+nd+ moaruwaimbofembo hohoanimo, God+mbö yiboarukofi hohoanimo, hoafi mbah+r+hefimb+ hohoanimo, af+nd+af+ndeimb+ hohoanimo, ahei fi ranahambo bor+ hohoanimo, munnguambo ra süngumarihü hei. Ai s+mbor+ moaruwai hohoanimo ranahambo refembo hohoanimo, asu hond-af+nd+ yafe hoafi h+mbor+koate, hohoanimo munngu ra rareiran+ hohoanimo munnguambo ra rar+hi mar+hünd+.

³¹ Ai ngusüfo hohoan+mokoate-anei, asu moai ahei hoafayei ranahambo k+k+h+r+hümündi, moai ahei fik+m+n+nd+mbö hohoan+moyei, asu ai moai nindou ngorümbö h+poambo-r+hindüh+ far+hehindür+.

³² Nindou ranai God+nd+ mbumund+ hohoanimo hoafi ra ndor+hi fifir+hind+. Hoafi ra yare hoaf+yowohü yahoya, 'Nindou düdi ai hohoanimo yahurai hohoan+moayu ana, y+f+mbiyuwamboane,' meho. Nindou ai ra fifir+hind+si, nga moaruwai rawar+hind+. Asu ran+ yangir+yopoan+, nga nindou b+id+fir+ ai rawar+hind+ ranaheimbo siaoyahi ar+hünd+ kameih+.

2

God+nd+ y+bobofe hohoanimo ai mbumund-ane

¹ Ran+mboane asu nindou d+di+yei nindou ngorümbö papi-hoafir+hündüran+, se ngir+ ro hüt+yef+poan+ mb+sei. Nga se ngorümbö

papî-hoafirîhündüranî se sîhei-fimbo amboanî
 papî-hoafirühî arîhündî, nîmboe se ranî
 moatükunî ai rawarîhindî ra sapa se-amboanî
 rawarîhindî ranîmbo wambo.

² Nîdou sapa moaruwai hohoanîmo rahurai
 rawarîhindî ranaheimbo God ai
 papî-hoafarandürî, nga ahandî yîbobofe
 hohoanîmo ra mbumundî saf-ane, ra sîhîrî
 fîfîrîhundî.

³ Nga se nîdou bîdîfîrambo ai hohoanîmo
 rahurai hohoanîmoayu ranahambo
 papî-hoafirî-hündühaneisî, nga se-amboa
 sîheihoarî ranî hohoanîmo rahurai
 rarîhindühanei, nga se nüngurîhi ranahambo
 hohoanîmo-yeihîyeia? Asu se Godîndî yîbobofe
 tüküfeyowambe ra aboedambo-ndahumboyefî
 seimboyei?

⁴ God ai sîheimbo hohoanîmo aboedî safî
 hohoanîmoyundürühî sîheimbo nîmai
 yîbobofe-ndürîkoate gedühî hîfandarandürî.
 Nga ahandî hohoanîmo ra se moanane
 seimboyei? Godîndî aboedî hohoanîmo ra
 sîheimbo dîdîboado-fendüranî asu se hîhîrîfe
 ahambo süngufimbo-hündamboane, nga se
 ranahambo moai fîfîrîhindîyo?

⁵ Nga se afîndî-afîndeimb-aneî asu ngîrî sîhei
 moaruwai hohoanîmo ra hînîngîndîhindî.
 Mamî ranî hohoanîmo süngu Godîndî-mayo
 ngînîndî hamîndî hohoanîmo ra sîheiwamî
 papîrîhündühî nou-aneî. Asu se süngunambo
 God ai ngînîndîndühî ahandî mbumundî
 hohoanîmo süngu yîboboreandambe anîmbo
 ranî-sîmboanî weindahî tükündîfeyoanî
 asübusümbî hohoanîmo ra ndahümündimboyei.

⁶ Nga nindou mamamî nîne-moatükunî ai rawarîhîndî ranî sîmogodîhûmbo anîmbo God ai aheimbo yîbobondearûmbui.

⁷ Nindou bîdîfîrî dîdîyei aboedî hohoanîmo ra sünguarühî hei ana, sapo God sîhefîmbo ndürî adükarîmboane asu sümbokoate yangîrî nîngombo ranane muŋguambo ranî-moatükunî mbîsemuna seimboanei rawarîhîndî. Nindou rahurai ranaheimbo-anîmbo God ai yangîrî koadürümbo nîngoweimbî ra dagadürîmbui.

⁸ Nga asu nindou bîdîfîrî dîdîyei ai ahei fimbo yangîrî hohoanîmoyeihî anîhondü hohoanîmo ranahambo yîboaruko-rühîndühî asu nîne hohoanîmo moaruwai meŋgoro ra süngufembo hohoanîmoayei ranaheimbo-anîmbo God ai ŋgînîndîndühî tîŋîrîfo afîndî dagadürîmbui.

⁹ Ranî-sîmboan-anîmbo nindou muŋguambo sapo hohoanîmo moaruwai meŋgoro sünguarîhi hei ranaheimbo tîŋîrîfo-ane asu asübusî afîndî ranane ranî-moatükunî ra dagadürîmbui. Ranî-moatükunî ra Sudahündî aheimbo-so boatei tükündîfendürî mbundambo-anîmbo asu süngunambo muŋguambo nindou amurî-mayei aheimbo-so amboanî tükündîfendürîmboe.

¹⁰ Nga asu nindou muŋguambo dîdîyei ai sapo hohoanîmo aboedî ra-sünguarîhîndî ranaheimbo-anîmbo God ai ahandî hîmboamupui-randeimb-ane, ndürî adükar-ane asu ŋgusüfo afurîfe kîfe-ane muŋguambo ra dagadürîmbui. Ranî-moatükunî ra Suda aheimbo boakorî dagadürî hayambo-anîmbo asu nindou amurî-mayei ranaheimbo amboanî dagadürîmbui.

11 God aiana ngiri nindoundi siri ranahambo hohoanimo, nga munguambo mamihohoanimo süngu türüfoa-reandürhani yiboboareandür arandi. Nga nine-moatükuninindou ai rawarhind rani-süngu yangiri animbo ai türüboadeandüh yibobondeambui.

12 Nga nindou didiyei Mosesindi-mayo ahinümbi hohoanimo ranahambo fifirifekoate-mayei-aneisi, nga moaruwai hohoanimo süngurhindani God ai ahinümbi hohoanimo ranahambo hohoanimokoate-nduhü aheimbo randeandüra awandihelimboyei. Asu Suda ai ahinümbi hohoanimo fifirihindisi, nga asu didiyei moaruwai hohoanimo süngurhindani ahinümbi hohoanimo rani-süngu yibobondearümboe.

13 Nga nindou didiyei ahinümbi hohoanimo ranahambo himbormayei rani-yeipoani ai Godindi himboahü aboedi mbumundi nindou animboei, nga wani. Nga nindou ai ahinümbi hohoanimo ranai hoafimayo ranahambo süngurhindüh rawarhi hei ranai-animbo Godindi himboahü aboedi mbumundi nindou tükündahimboyei.

14 Nga nindou Suda-yafe ndifo aiana moai ahinümbi hohoanimo ra fifirihindisi, nga bidifiri ai moani ahei hohoanimonambo yangiri aboedi moatükun ahinümbi hohoanimo ranai hoafimayo rani-süngu-anei ratüpuriyei arihündi. Ai ahinümbi hohoanimo ra fifirifekoate-ayei amboani asu ai aboedi hohoanimo ra aheihoari purihümündihü hohoanimoyeihanei.

15 Rani hohoanimo ai rani-sungurahi hohoanimoyei arihundi asu ahei aboedi hohoanimo ranai-ane ahei ngusüfoambe ahinümbi hohoanimo sürü apaiaro ranahambo nafuiarandi. Raniyei asu ahei ngusüfoambe ranai-amboani ahinümbi hohoanimo ra purarihümundi ranahambo nafuiayo, nga ngoambo yiboarukureandüri asu ngoambo ndoreandüri randühane.

16 Yibobofe si ra tüküfe simboan-animbo mungu-moatükuni sapo rahurai hamindi nindou aheimbo-so tükündifendürimboe God ai Sisas Kraisindi warisungu nindou-yei hohoanimo dibo mengoro ra türüboadeandühi yibobondea-ndürimbui. Hoafi yahurai ranane ro siheimbo aboedi hoafi hoafayahindürühi bokarihehe arihandi.

Sudahindi asu ahinümbi hohoanimo

17 Asu se nungu-mandahia? Se hoafiyehiya, roana Suda-anehi, nga ranimbo-hündambo ahinümbi hohoanimo ra fifirarihundi ranimbo wambo Godindi yibobofeambe sihefimbo aboedambo-ndeamunümbui asei. Asu se ro-anehi Godindi nindou-ayefi sei hehi ranahambo boriyehi arihundi.

18 Sapo se ahinümbi hohoanimo ra yamundihi mburihü fifirahi hehimbo wambo God ai nane aboedi hohoanimo-ane ehu ra fifirarihindi asu mbumundi hohoanimoayo ranahamboane yifirayei.

19-20 Asu se hoafayehiya ahinümbi hohoanimo ranambe fifirife hohoanimo asu anihondü hoafi ra mungu fifirarihundi asei. Ranimbo-hündambo animbo

hĩmboatĩhari-mayei ranaheimbo nafi
 nafuinda-hundũriĩmboyeĩ asu nindou nĩmbĩ
 nĩmaroanĩ anĩboadei ranahei si rahurai-aneĩ.
 Asu roana sapo ŋgusũfokoate nindouyei
 dĩdĩboadorĩhundũri-rĩhundeimbanefĩ asu
 nĩmoakĩdĩbou
 yamundĩhundũri-rĩhundeimb-aneĩ
 mun̄guambo rasei arĩhũndĩ.

²¹ Se nindou bodĩmondambo
 yamundarĩhindũri ana, asu nĩmboe sihei fimbo
 yamundĩfekoate-ayeia? Se hoafĩyeihĩya, se
 hũmbuhũnĩpoanĩ, aseĩ-aneĩ, ŋga asu se ra
 siheihoarĩ hũmbuhũnĩyeihĩyei wanĩyei?

²² Se hoafĩyeihĩya, se nĩmorehĩ sisĩhĩmo,
 nindowenihĩ birabĩrĩpoanĩ, aseĩ-aneĩ, ŋga asu
 se siheihoarĩ ra raweyahindũhiyei wanĩyei? Se
 sisamĩ god ranahambo yiboarukoarĩhũndĩsi,
 ŋga asu se sisamĩ godĩndĩ worambeahĩndĩ napo
 hũmbuhũnĩyei rĩhũndai wanĩyeiai?

²³ Se ahĩnũmbĩ hohoanĩmo ranahambo ro
 fiĩrĩhũmboaneĩ seihũ ranahambo borĩyei
 rĩhũndũhaneisĩ, ŋga se hohoanĩmo ra
 sũŋgufekoate-yeihĩ asu rananĩmbo se Godĩndĩ
 ndũri moaruwaimbo-rĩhindũhiyei wanĩyei?

²⁴ Ŋga ranahambo Bukambe hoafĩ ranai yare
 hoafĩyowohũ yahoya, 'Suda sihei sũŋguna
 nindou ŋgorũ sirĩhũndĩ ranai Godĩndĩ ndũri
 ranahambo moaruwaimborĩhi hoafĩyei
 arĩhũndĩ,' meho.

*Hoearĩ kefe tirĩhefe hohoanĩmo asu ŋgusũfoambe
 hohoanĩmo-ane*

²⁵ Asu Suda se ahĩnũmbĩ hohoanĩmo
 ranahambo sũŋguarĩhi hei ana, sihei hoearĩ kefe

tirihefe hohoanimo ra mbumundi saf-ane. Nga asu se hohoanimo ranahandi süngufe hokoate-yeiani hoeari kefe tirihefe hohoanimo ranai refekoate himbondeimboyei.

²⁶ Asu nindou ngorü sirihündi sapo didiyei ahei fihoeari ra kefe tirihefekoate-aneisi, nga asu ai rani ahinümbi hohoanimo ra sünguarhi hei ana, nindou ranaheimbo God ai nindou ranai ana fihoeari kefe tirihefimbi himboyeimboanei mambüsüyo?

²⁷ Yini, asu Suda seana ahinümbi hohoanimo ra Bukambe mbengorindürisi asu sihei fihoeari kefe tirihefe hohoanimoyeimb-aneisi, nga asu se ahinümbi hohoanimo ranahambo süngufekoate-yei arihündi. Nga nindou ngorü sirihündi aiana moai ahei fihoeari karhi tirihehi rihündisi, nga asu ahinümbi hohoanimo ra sünguarhind ana, nindou rahurai ana ahei aboedi hohoanimonambo siheimbo papi-hoafarandüri.

²⁸ Nga nindou ai moani fi yangiri Sudahünd-ani ranai ana Suda hondüyopoani. Asu fihoeari kefe tirihefe hohoanimo hondü ranana moani fi ranahambo hohoanimo yangiriyopoani.

²⁹ Nga nindou düdi ai Godindi-mayo moatükuni ra ahandi ngusüfoambe amarondo ana, ai Suda hond-ani. Fihoeari kefe tirihefe hohoanimo hondü ranana ai ngusüfoambeahindi hohoanimo yangir-ane. Rani hohoanimo ranana moani fimbo hohoanimoyopoani, nga Yifiafindi hohoanimo-ane. Nindou rahurai ai nindouyei himboahü ndürümbi adükariyopoani, nga

Godindî himboahü ndürümbî nindou-ane.

3

*Moaruwai hohoanimo ra ngiri aboedi
hohoanimo hifinambondeandi*

¹ Ranana asu nüngunde Sudahündi-yei nîngombo ranai ngörü sirihündi-yei nîngombo ranahambo ngasündimandea? Asu fihoeari kefe tirihefe hohoanimo ranambe nîne-moatükunî aboedi tükufe aranda?

² E! Afindî munguambo moatükunî aho ra ranî-poanî ranî-poanîreamboane. Mamî adükari moatükunî ranane God ai Suda aheimbo ahandî hoafi hondü ai aheimborîhi hifandîmbîrîhündâ yahuhaya masagadürî.

³ Asu nindou bîdîfirî ai hoafi ranahambo anîhondümbö süngufekoate-ayei ranana asu nüngumandîfea? Nindou ai ranî-moatükunî rawarîhindî ranîmbohündâ asu God ai-amboanî anîhondümbö hohoanimo hoafi ahandî ra hîningîmandeyo?

⁴ Tikaiyopoanî, nga anîhond-ane, God ai ngiri ranî-moatükunî ra randeandî! Nindou ai tikarihi hehi hoafayei amboanî asu God aiana moanî anîhondümbö mam-anîmbo hoafîndîmbui. Sapo Bukambe hoafi ranai God ranahambo yare hoafiyowohü yahoya,

‘Nüngu-sîmboaniyo se hoafîndafanî nindou

hoafi ra anîhondayo

fîfirîmbîrî-hindamboane.

Asu nüngu-sîmboaniyo nindou sîhambo

papî-hoafîndîhünanî sîhafî hoafi ra ahei

hoafi ranahambo

ngasündimbi-reandüramboane,' *Buk Song*
51:4

meho.

⁵ Nga asu sihefi moaruwai hohoanimo ratüpuri ran+ hohoanimo ranai Godindi mbumundi hohoanimo ranahambo weindahindeandan+ ana, sihir+ ranahambo nungu mambisefa? God ai sihir+ moaruwai hohoanimoyefi ar+hundi ran+imbo-hünda ai sihefimbo simbori tñir+fo asemuni ana, asu ahandi hohoanimo ra moaruwai-ane, randihu ramambisefiyo wanimandefiyo? (Nindou sihefi hohoanimo sünguanah+ moani ndar+he hoafiyahi.)

⁶ Rani-moatükun+ ra ai wan+! Asu God ai mbumundi hohoanimokoate-ayu ana, asu nungunde ai nindou hifi ndan+hü an+imboei ranaheimbo türüboadeandürühi yibobomandeandüra?

⁷ Asu wandi+ tikai hoafi hohoanimo ranambo Godindi hoafi hondü ra weindah+r+heandan+ asu ahandi ndür+ adükar+ tüküfeyo ana, asu nimboe wambo moaruwai hohoanimo-yaheimbi nindou nou God ai papi-hoafarandira?

⁸ Refeana, sihir+ randihu hoafindef+hüya, awi sihir+ moaruwai hohoanimo ran+ yangir-animbo süngund+hu ngefani ran+imbo asu aboedi hohoanimo ra ran+süngu tükünd+feyoani mambisefiyo? Kar+has+handür+ wani. Nindou bidifiri wambo tikai hoafiyahü-nd+r+hüya Por aiana yahurai hoaf-ane watapor+mbora arandi asei. Süngunambo-animbo God ai aheimbo

ramar+hindi süngu türüboadeandür+ihi t+iñ+iifo
dagadür+mbui, nga rani-moatükuni God ai
refemboayu ra ai aboed-anesi.

*Nindou moai mbumundi mam+ ai-amboan+ hif+i
nüngu*

⁹ Awi refe ana, Suda sihi+i nindou ngorü
sihi+hündi ranaheimbo
ngasünd+hurumbo-mbeyef+yo? Ra ai wani! Ro
rani-moatükuni ranahambo hoafi+yaheimb-ane,
nindou ngorü sihi+hündi ranane, asu Suda
ranane, muñguambo sihi+i ana mam+ simogodi
nindou yang+i-anef+ asu muñguambo moaruwai
hohoan+mo sünguri+hu-r+hundühi sihefi+hoari
hüti-anef+.

¹⁰ Nga Bukambe hoafi ranahambo yare
hoafi+yowohü yahoya,
'Nindou mam+ ai-amboan+ moai mbumundi
nüngu.

¹¹ Nindou mam+ ai-amboan+ moai God+i
moatükuni ranahambo fi+fi+reandi,
nindou mam+ ai-amboan+ moai God+i
kokorü+i randi.

¹² Muñgoambo ai God+i
daboadi
hihi+i+hor+i-mboanei.

Muñguambo ai nindou moaruwai saf-anei
tüküme+hindi.

Nindou mam+ ai-amboan+ ni+ne-moatükuni
aboedayo rani-moatükuni moai rareandi,
nga wani,' *Buk Song 4:1-3; 53:1-3; Saveman
7:20*

¹³ 'Muñgu yafambe ana yifambe gabud+fekoate
an+iñgo rahurai-anendüri.

Tik+i hoafi moaruwai ranai ahei teifi
rani-süngu hihi+re ho pi+yowohü moani

yaŋgoroweimbi hoafi ranai tüküfih-ane.’

Buk Song 5:9

‘Amoasiriñdi yahafambe nindou
hi fokoefembo tibiagi amaro nahurai.’ *Buk
Song 40:3*

14 ‘Ahei yafambe ambe ana nindoumbo God ai
moaruwaimbo-mbireandüra-mboane
yaho hoafi
asu moaruwai hühütimbü hoafi rani
yaŋgiri-ane hoafiyei arihündi.’ *Buk Song
10:7*

15 ‘Aiana nindou hi fokoefembo hohoanimoaye.

16 Aiana nahaninyo ahei ra
muŋgu-moatükun moaruwaimbofe
howohü tiri rifo afindi saimbo yaŋgiri
nindou-anei.

17 Aiana nindou ŋgorü-babidimbo moai
wudi poaporhi nimarei.’ *Aisaia 59:7-8*

18 ‘Aiana moai Godimbo akidou-amboa
ahiniri horühi yihimboyahündo rihündi,’
Buk Song 36:1

meho.

19 Asu sihiri fifirihumboanefi, muŋguambo
hoafi ahinümbi hohoanimo ai hoafayo ra
nindou didiyei ranahandi hoarehindeih
süŋgumbiri-hindamboane. Ranimboane asu
nindou mam-amboa ŋgiri hoafindühi ro
mbumund-anahi mbüsu, nga wani. Asu nindou
muŋguambo Godindi himboahü hütiane ra
nafuimbohünda ahinümbi hohoanimo engoro.

20 Nga ahinümbi hohoanimo süŋgufembo
raninambo ŋgiri nindou mamimbo amboani
Godindi himboahü nindou mbumund-anahi
mbüsu. Ahinümbi hohoanimo ranai ahandi

ratüpurî sîhefî hohoanîmo moaruwai
nafuiyamunî randühane.

*Anîhondümböfe süngu nindou ai Godîndî
hîmboahü mbumund-anei*

²¹ Nga hapondanî ana God ai ahandî
nindoumbo mbumund-anei ehu hohoanîmo
ranana ai weindahî tüküfemboane. Nga asu
ranî-moatükunî ra sapo ahînümbî hohoanîmo
meŋgoro ranî-süŋgupoanî tükümeŋyosî, nga
ahînümbî hohoanîmo ranîyo Godîndî hoafî
hoafîyomo-rundeimbî ranai-amboanî
ranî-moatükunî ranahambo weindahîru
masîhoemo.

²² Godîndî-mayo mbumundî hohoanîmo
ranana ndahurai-ane: Nindou muŋguambo
dîdîyei ai Sisas Kraismbo
anîhondümbö-arîhorî, ranaheimbo God ai
nindou mbumund-anei ehu ahei anîhondümböfe
hohoanîmo ranîmbo-hündambo. Nga nindou
ranai ŋgorü-poanîyombo-yopoanî.

²³ Wanî, nga nindou muŋguambo moaruwai
hohoanîmo-yeimboanei asu mbumundî
sürühoeimbî hohoanîmo God ai siaoyu ra
mboanîmbo-rîhümündimboanei.

²⁴ Nga asu God ai aheimbo moanî
hîpoamboarandürî. Ranîmboyu asu ai nindou
ranaheimbo aboedî mbumund-anei mehündürî
sapo Kraismbo Sisasmbo ai aheimbo
aboedambo-mareandürî ranahandî süngu.

²⁵ God ai Kraismbo ahamboya, ahandî horî ranai
pîndowohü-anîmbo nindou dîdîyei ahambo
anîhondümbö-arîhorî ranai moaruwai
hohoanîmoaye ra

popoaimbi-ramindüramboane yahu hayamboyo. God ai rani-moatükunî ramareandî ra ahandî hohoiñmo moani mbumundi hamindi hondayo ra nafuimbohünda ramareandi. Nga horombo ana nindou ai moaruwai hohoiñmomayeisi, nga God ai rani-moatükunî ranahambo hiniñgîrou safî hifandandühi asu ai moai niñmai rani-moatükunî ranahambo simborî tiñîrîfo saimbo hohoiñmoyu.

²⁶ Yinî, ai Sisasiñmo maserü ra haponda ndanambe ana ahandî mbumundi hohoiñmo ra weindahî nafuimbo-hündamboyo. Rani süñgumboane ro fifîrîhundî ra God ai ahandîhoari mbumundi hamindi hond-ani asu nindou düdi ai Sisasiñmo anîhondümbö-ariri ranahambo seana nindou mbumund-anafî yahu arandi.

²⁷ Asu refe ana, niñe-moatükunî ranahambo siñîrî borîmandefî habodefa? Ngîrî moani borîndefî. Asu niñboe rani-moatükunî rana? Rani mbumundi moatükunî ra sapo ahîñümbî hohoiñmo menjoro ra süñgufembo-hündamboyo? Wani, nga sapo siñîrî anîhondümbö-arîhundî ranîmbo-hündamboane.

²⁸ Nga siñîrî ana ra fifîrîhundî, nindou moani anîhondümbö-arîhindi ranaheimbo-anîmbo God ai nindou mbumund-anei mbüsümbui, nga ahîñümbî hohoiñmo ra süñgufembo ranîmbo-hündambo ngîrî randearü.

²⁹ Asu niñboe rana? Asu God ai Suda-yei God yangîrîyu? Asu nindou ngorü sirîhündîyei God kameihîyu? Yinî, God ai nindou ngorü sirîhündîyei God amboan-ani.

³⁰ God aiana moani mamani. Raniyu hayambo

ranani Suda sapo ai ahei fihoeari karahi tiriheli arihündi ranai anihondumbo hohoanimo süngu aheimbo nindou mbumund-anei mbüsümbui. Asu nindou ngorü sirihündi sapo ai ahei fihoeari kefe tirihefekoate ranai anihondumbo hohoanimo süngu aheimbo amboa nindou mbumund-anei mbüsümbui.

³¹ Asu siri ranai anihondumbofe hohoanimo ranambo sapo ahinümbi hohoanimo megoro ra moanane sefai? Ai ra wani! Nga ahinümbi hohoanimo ahandi nimindi ra nginiri-humundefuhanehi.

4

God ai Abrahamimbo nindou mbumund-anafi mehundo

¹ Asu siri sifehi amoa Abraham ranahambo nungu mambisefa?

² Abraham ai nine aboedi moatükun ratüpurimayu ranahambohünda God ai ahambo nindou mbumundi aboed-ani mbehu-mbonana, asu ranimbo-hünda borimbomayu-hündiyosi. Nga ranimbo-hünda Godindi himboahü ngiri borindu.

³ Nga Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya,

‘Abraham ai Godimbo anihondumbo-mariri ranimboyu asu God ai ahambo nindou mbumund-anafi mehundo ahandi anihondumbofe hohoanimo ranisüngumbo wambo,’ meho. *Stat 15:6*

⁴ Siri firihündi ra, nindou ai nine ratüpurir ratüpurayu ana, ai rani takini kaki semündüh-ani. Ahandi kaki ra moani

sabudowanî semündühüyupoanî, nga sapo ai ratüpurîmayu ranî takînimbo asabudo-ane.

⁵ Nga asu nindou düdi ai ahandî ratüpurî ranahambo hohoanîmokoate-yuwohü asu ai moanî God sapo nindou hohoanîmo moaruwaimbü aheimbo nindou mbumund-anei ehu ranahambo anîhondümboarirî ana, asu ai ahandî anîhondümbofe hohoanîmo ranahambo mbumundî hohoanîmo-ane yahu arandî.

⁶ Nindou rahurai-ane God ai ahambo mbumundî nindou-ani ehu, nga moai ahandî ratüpurîmbohünda, nindou ranai hîhîfi-hîhîfümbî nindou-ani yahu. Nga Defit amboa ranahambo hoafîmayu.

⁷ Ai yare hoafîyuhü yahuya,

‘Nindou ai hîhîndî hohoanîmoyeianî asu God ai amboawiyeyi yahuhü ahei moaruwai hohoanîmo ranahambo gabudareandî, nindou ranai ana hîhîfi-hîhîfümbî nindou-anei.

⁸ Nindou ai moaruwai hohoanîmoyuwanî asu Adükari ai ranahambo hohoanîmokoate-ayundo ana, nindou ranai hîhîfi-hîhîfümbî nindou-ani,’
Buk Song 32:1-2

mehu.

⁹ Sapo hîhîfi-hîhîfi hohoanîmo ranahambo Defit hoafîmayu ra, nindou fihoeari kefe tîrîhefe hohoanîmo süngurundeimbî ranaheimbo yangîriyu hoafîmayu? Wanî. Nga nindou fihoeari kefe tîrîhefe hohoanîmo süngufekoate-ayeyi ranaheimbo kameihîyu ai yare hoafîmayu. Nga sîhîri rarîhu fîfirîhundi ra, God ai Abrahamîndî anîhondümbofe ra

hoireandani mayoa ahambo nindou mbumund-ani mehu, asefi.

¹⁰ Nga nungusumboaniyo rani-moatükuni ra ahambo tüküme Feyowa? Abraham ai ahandi fihoeari ra kefe tirihеfekoate-yuwambeyo asu kare tirihai hayamboyuwambeyo God ai ahambo yare hoafimayundo ra? Sapo ai fihoeari kefe tirihеfekoate-yuwambeyo, nga süngunambo-yopoani.

¹¹ Ai ahandi fihoeari ra kefe tirihеfekoate nunguambe Godimbo anihondumbo-marira asu God ai ahamboya se nindou mbumund-anafi mehundo. Ra nafuimbohünda God ai ahambo fihoeari kefe tirihеfe hohoanimo masagado. Ranimboani Abraham ai munguambo nindou moai fihoeari ahei ra karihi tirihеhindisi, nga asu ai Godimbo anihondumbo-arihori ranahei amoao amboanayu. Ranimbo-hündamboyo asu God ai aheimbo amboani se nindou mbumund-anei mehündüri.

¹² Nindou bidifiri ai fihoeari karihi tirihеhi-ndeimbi yangiri-yeipoani, nga anihondumbo-rihindeimbi kapeih-anei asu sihefi amoao Abrahamindi anihondumbofe hohoanimo süngurihi arihündi. Asu horombo Abraham ahandi fihoeari kefe tirihеfekoate-yuambe anihondumbo-mareandi rani-süngumefundi ranimbo-hündamboani ai ahei amoao-ayu.

Godindi horombo hoafi ra munguambo anihondumbo-rihindeimbi-yafe-ane

¹³ God ai Abraham asu ahandi amoao mamiri ranaheimbo hifi munguambo ra

ndahandür+imboyahi yahuhaya horombo
 hoaf+mareandüri. God ai ahambo rani hoafi
 ah+nümbi hohoan+mo süngufembo
 rani-sünguyopoani ai horombo hoaf+mareandi.
 Nga Abraham ai God+imbo
 an+hondümbö-mariramboyu asu God ai nindou
 mbumund-ani mehundo. Nga rani-süngumboyu
 rani-moatükuni sem+indimbo God ai horombo
 hoafi ra hoaf+meindo.

¹⁴ Sapo nindou ai ah+nümbi hohoan+mo ra
 sünguri-hündeimbi-mayei ai yang+ri God+ndi
 mun+gu-moatükuni ra asahümündi ana, asu
 an+hondümbö hohoan+mo ra moani n+ngombo
 nou-ane. Asu God+ndi horombo hoafi
 ranamboani yafui hoafi yang+ri nou-ane.

¹⁵ Sapo ah+nümbi hohoan+mo ra yang+ri
 asu God+ndi ng+nindiyowohü t+ñ+rifo saimbo
 hohoan+mo ai-amboa yang+rikoate-yowohü
 asu ng+ri nindou ai ah+nümbi hohoan+mo
 ranahambo süngufekoate-ayei mb+sefi
 hoaf+ndefi.

¹⁶ Ran+imboane asu rani-moatükuni
 ranahambo sapo God ai saimbo horombo
 hoaf+mareandi ra an+hondümböfe
 hohoan+momayo rani-süngu tükefeyo.
 Ran+imbo-hündambo-an+imbo rani-moatükuni ra
 sapo ahandi h+poambofe hohoan+momayo
 rani-süngu yang+ri-ane tükefeyo. Nindou d+diyei
 sapo ah+nümbi hohoan+mo ranahambo
 sünguar+hindi ranaheimbo yang+riyopoani, nga
 nindou sapo an+hondümbö-ar+hindi ana,
 Abraham ai an+hondümbö-mareandi nou
 ai-amboani ra ndahümündimboyeisi. Abraham

ai ana munḡuambo sihefi amoao nahurai-ani.

¹⁷ Ran+yo Bukambe hoafi ranai yare hoaf+yowohü yahoya, 'Ro sihambo afindi hifi hifi nindou ranahei amoaombeyafa sahehea hiniḡi-mar+heanini,' meho. Ran+yo ran+ hoafi ra an+hond-ane nimboe sapo God ahandi+hoari hoafimayu. Abraham ai Godimbo an+hondumbo-mariri ranai-ani nindou yifihündi yangiri botire asu n+ne-moatükuni munḡuambo tüküfekoate ra ahandi hoafi süḡu hoafi yangiri moani aimbore tüküfe arandi.

¹⁸ God ai Abrahamimboya, 'Sihafi amoao mam+ ana tapuiyowa ḡiri kikindeandi,' mehundo ra ai moai fifireandi nüngunde rani-moatükuni ahambo tükümandife. Nga Abraham ai ran+ hoafi ranahambo himboriyu haya Godimbo an+hondumbo-rirühi himbomayu hu. Ranimboane asu nindou afindi hifin+ ranahei amoao tüküme fiyu God ai yare hoafimayu nou.

¹⁹ Abraham ai ndeara 100 himban+ boagiri safiyusi, nga asu Godimbo an+hondumbo-fimbo hohoanimo ranai moai warambe hoafireri ahandi fi ranai ndeara akim+ yifimbo yangiri+yowambe ra. Asu ahandi nimorehi Sara amboani ahandi fi ra ndeara boagiri+yowohü wambo ḡiri n+mor+ wakindamindo.

²⁰ God ai Abrahamimbo mam+ moatükuni ndahandomboyahi yahuhaya horombo hoafimendu ranimbo moai yimbumbore hohoan+moyu, nga Godimbo ḡin+ndi an+hondumbo-rirühi aboed-ani mehu.

²¹ Ran+yu ai n+ne hoafi God ahambo

randi+heamboyahi mehu ranimbo anihondumbo ai randeambui yahuhaya himbomayundo.

²² Ai yare hohoanimomayu-wamboyu asu God ai ahamboya, 'Seana mbumund-anafi wandi himboahü,' mehundo.

²³ Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, 'God ai ahambo nindou mbumund-anafi wandi himboahü,' mehu ra Abraham ahambo yangri hamindi hoafiyumbo-yupoani, nga wani.

²⁴ Nga rani hoafi ra sihefimbo kameihiyu hoafimemuni. Sihiri sapo God Sisas sihefi Adükarî ranahambo yifihündi botimariri ranahambo-animbo anihondumbo-ndihurimboane. Rananimbo asu God ai sihefi anihondumbofe hohoanimo ranahambo hoafinduhüya rani anihondumbofe ranana mbumundi hohoanimo nou-ane mbüsümbui.

²⁵ God ai Sisas ranahambo hifi ndanihü yifimbohünda koamarisherü ra sihefi moaruwai hohoanimo ranahambo gogori-hefemböhündamboyu. Asu God ai asükaiyu yifihündi botimariri ra sihefimbo wandi himboahü nindou mbumund-anei yahomböhündamboyu botimariri.

5

God ai sihefimbo nindou mbumund-anei ehumuni

¹ Sihifi anihondumbofe hohoanimo ranimbo-hündambo God ai sihefimbo nindou mbumund-anei ehumuni. Ranane asu haponda sihiri sihefi Adükarî Sisas Kraisindi süngu-ane fi God-babidimbo aboedi-aboediyahumboayefi.

² Sihefi anihondümbofe hohoanimo ra Adükarindi sünguyo nafi menjorowa sihiri Godindi moani hipoambofe ranambe kefoehu animboefi. Rananefi asu sihiri God ai sihefimbo semindimunaní asu ahandi sürühoeimbi himboamupui-randeimbi ranahambo semindimbo anihondümborihundühi hihifi-hihifiyefühi himboayefi.

³ Asu ranahambo yangiri-yefipoani hihifi-hihifiyefi arihundi, nga waní. Nga nine tñirifo sihefimbo-so tükefeyo ranahambo kameihanefi hihifi-hihifiyefi arihundi. Nga sihiri fifirihundi tñirifo tükefeyomuni ranai moanane yaho hohoanimo ra sünguarandi.

⁴ Asu moanane yaho hohoanimo ra nginindi niñgombo hohoanimo sünguarandi. Asu nginindi niñgombo hohoanimo ra Godimbo anihondümbó himboyondombo hohoanimo sünguarandi.

⁵ Asu sihiri rarihu yahurai anihondümbó himboayefi hefi ana, asu ngiri ngusüfoambe moaruwaindamuni, sapo God ai sihefimbo Yifiafi Aboedi semuni mbura rani-süngu ahandi-mayo ngusüfo pefe hohoanimo ra sihefi ngusüfoambe botimareamuni wambo.

⁶ Nga horombo sihiri nginindi niñgokoate-yefambe rani-simboani God ai kamafoareandi nindou ahambo daboadi hihirihi-rihündeimbi ranaheimbohünda Kraisi yifimayu.

⁷ Nindou mbumundi hohoanimoyeimbi amboani ngiri ahambohünda yifimbo hohoanimondi. Nga nindou mamani ai nindou

ngorü aboedi-mayu ranahambohünda yifimbo hohoanïmomandüyo asu wanïmandüyo.

⁸ Nga asu sihirï moaruwai hohoanïmo süngu yangirï süngurïhundühi nïmboefambe Krais ai sihefïambohündambo yifïmayumunï.

Ranïnambo asu God ai sihefïmbo ngusüfo pamareamunï ra nafuiyumunï arandï.

⁹ Ranana asu haponda Kraisïndï horï ranï-süngu God ai sihefïmbo ai mbumund-anei ehu ana, asu sihirï fifirïhundï ahandï süngu Godïndï hürütü ranambeahïndï aboedambo-ndahumboyefï.

¹⁰ Horombo ana sihirï Godïndï hürütümbiyefï, nga asu hapondanï ana Godïndï Nïmorï yifïmayu ranï-süngumboyo God-babïdï ngunindïmbore hinïngïmareamunï. Asu haponda sihirï ahandï yifï süngu ndarïhu Godïndï ngunidayefï ana, sihirï fifirïhundï ra ahandï yangirï nïngombo hohoanïmo ranï-süngu aboedambo-ndahumboyefïsi.

¹¹ Nga asu ranï yangirïyopoanï, nga sihirï sihefï Adükari Sisas Kraisïndï süngu Godïmbo hihifi-hihifiyahu-ndowohanefï. Ranahandï süngu sihefïmbo Godïndï ngunindïmbore hinïngïmareamunï.

Adam ai yifï hohoanïmo nïmïndïhüyu asu Krais ai yangirï nïngombo hohoanïmo nïmïndïhüyu

¹² Nindou mamï ranahandï sünguyo hohoanïmo moaruwai ranai hifi ndanïhü tüküme Feyo. Nga moaruwai hohoanïmo ranai yifïyorambo hohoanïmo ranï dïbore tüküme Feyo. Ranïyo asu yifï hohoanïmo ranai

munɣuambo nindou ranaheimbo-so tükümeſeyo
sapo munɣuambo nindou moaruwai
hohoanïmomayeï ranïmbo.

¹³ Nga ahïnümbï hohoanïmo
tüküfekoate-yowambe moaruwai hohoanïmo
ranai hïfï ndanïhü meŋgoro-ane. Nga asu
ahïnümbï hohoanïmo yaŋgorïkoate-yowambe
ana, moaruwai hohoanïmoyeianï ra moai
ranahambo hoafi yaŋgorï randï.

¹⁴ Nga anïhond-anesï, horombo Adam ai
nüŋguwambe peyo haya ho-hombo Moses
nüŋguwambe tükümeſeyo ranambe ana
munɣuambo nindou ranaheimbo yïfïmbo
hohoanïmo ranai hïfandïmarandüri howa
yïfïsafïmayeï. Nindou bïdïfirï Adam moaruwai
hohoanïmomayu ai moai rahurai rahindïsi, nga
aheimbo yïfïmbo hohoanïmo ranai
hïfandïmarandüri.

Adam aiana Nindou süŋguna tüküfeboayu
ahandï sisami nahurayü rameſiyu. Nga asu
nindou yimbu ahafandï hohoanïmo ra
ŋgorü-poanï ŋgorü-poanïmboyo.

¹⁵ Nga Godïndï moanï saimbo moatükunï
ranana Adamïndï moaruwai hohoanïmo
rahurai simogodïyopoanï, nga wani. Nga
nindou mamï ahandï moaruwai hohoanïmo
süŋgu nindou afïndï yïfïyeï marïhündï. Nga asu
Godïndï moanï hïpoambofe hohoanïmo,
moaruwai hohoanïmo ra afïndï
ŋgasündareandï. Nga Nindou mamï Sisas Krais
ahandï moanï hïpoambofe hohoanïmo süŋgu
moanï saimbo moatükunï nindou afïndï
ranaheimbo tüküfe marandï.

¹⁶ Ranane asu Godïndï moanï sai moatükunï

asu nindou mamî ahandî moaruwai hohoanîmo ra ŋgorü-poanî ŋgorü-poanî reamboayo. Nga nindou mamî ahandî hohoanîmo moaruwai ranahandî süŋguyo God ai nindou aheimbo papî-hoafîrîrühî aheimbo hütî-anei mehu. Nga asu Godîndî moanî sai moatükunî ranahandî süŋguyo nindou hohoanîmo moaruwai afîndî ramarîhindîsî, ŋga asu God ai aheimbo nindou mbumund-anei wandî hîmboahü mehündürî.

¹⁷ Nga sapo nindou mamî ranahandambohündî ahandî moaruwai hohoanîmo süŋgu yîfî hohoanîmo ranai tükîfe haya hîfandarandürî. Nga asu nindou dîdîyei Godîndî-mayo moanî hîpoambofe afîndî safî ranane asu ahandî moanî sai moatükunî sapo mbumund-anei ehu hoafî ranane ra asahümündî ranai yanğîrî nîmboeimbo hîbadîhümboyei.

¹⁸ Ranane asu nindou mamî ahandî moaruwai hohoanîmo ranîmbo-hündâ muŋguambo nindou ranaheimbo God ai se hütîyei, ŋga ranîmbo-hündâ moaruwai-mbeyeiamboane mehu hoafî ra tüküme Feyondürî. Mare yahurai-ane Nindou mamî ahandî mbumundî hohoanîmo ranîmbo-hündâ muŋguambo nindou ranaheimbo Godîndî hîmboahü se mbumundî nindou-anei hoafî ranane asu yanğîrî nîŋgombo hohoanîmo-ane muŋguambo tüküme Feyondürî.

¹⁹ Nindou mamî ai Godîndî hoafî süŋgufekoate-mayu asu ranîmbo-hündâ nindou afîndî ranai hohoanîmo moaruwaiyeimbî tüküme hindî. Mare yahurai-ane Nindou mamî ai Godîndî hoafî süŋgure haya asu ranîmbo-hündâ nindou afîndî ranai Godîndî hîmboahü hohoanîmo mbumundîyeimbî nindou

tükündahimboyei.

²⁰ Ah+nümb+ hohoan+mo moaruwai hohoan+mo ratüpur+ af+nd+ tüküfembohünda tüküme Feyo. Nga asu moaruwai hohoan+mo ranai af+nd+ tüküme Feyo-wamboyo God+nd+ moan+ hipoambofe hohoan+mo ranai af+nd+ ham+nd+ tüküme Feyo.

²¹ Asu hoafi ra rahurai-ane, horombo moaruwai hohoan+mo ranai nindoumbo hifand+marandür+ asu ran+süngu y+fi hohoan+mo tüküme Feyondür+. Mare yahurai-ane haponda God+nd+ moan+ hipoambofe hohoan+mo ranai nindoumbo hifand+randüra ran+süngu nindou God+nd+ h+amboahü mbumund+ tükehind+. Ran+hünd-ane yangir+ koadürümbo an+amboei sihefi Adükar+ Sisas Kraisi+nd+ süngu.

6

Moaruwai hohoan+mo süngumbo y+fi+mo nahurai-mayefi, nga Kraisi+nd+ süngu yangir+ an+amboefi

¹ Asu refe ana sihi+ri nüngu mambisefa? Sihi+ri moaruwai hohoan+mo ran+ yangir+ rand+hu ngefa God+nd+ moan+ hipoambofe hohoan+mo ranai af+nd+ tükümb+ Feyo-wamboane, mbisefi hoafi+mandefiyo?

² Ran+moatükun+ ra ai ngir+ rand+feyo, nga wan+! Sapo sihi+ri moaruwai hohoan+mo ranahambo y+fi nahuraimayefi. Asu nüngund+hu moaruwai hohoan+mo ra süngumand+hu ngefa?

³ Sîhîrî Sîsas Krais-babîdî nîmboefîmboeyefî hîmonî hundûrîmayefî ra. Ranana asu sîhîrî ai-babîdî yîfîmayefî ra se moai fîfîrîhindîyo?

⁴ Sîhîrî hîmonî hundûrîmayefî ra ai-babîdîmbo yîfîyefa asu ai-babîdîmbo masamboareamunî nou-ane. Ranîmbo-hündambo Apendî ngînîndî afîndî ranînambo Kraisîmbo yîfîhündî botîmarîrî yahurî-ane asu sîhîrî amboanî sîmborî hohohanîmo yangîrî sîngundîhumboane.

⁵ Sîhîrî ai-babîdî mamî yîfîmayefî sapo ai yîfîmayu nou. Ranana asu sîhîrî ai-babîdî mamî yîfîhündî botîndahumboane ai botîmefîyu nou.

Sîhîrî Krais-babîdî yangîrî nîmboemboeyefî

⁶ Asu sîhîrî fîfîrîhundî nda, sîhefî wamîndafî hohohanîmo ra ai-dîbo nîmî keimbî karîhendeimbî fîhî yîfîmayo, moaruwai hohohanîmo sapo sîhefî fiambe hoangohü ratüpurîyo arandî ra ahandî ngînîndî ra raguanambo-fembohünda. Asu ranîmbo-hündambo ngîrî sîhefîmbo moaruwai hohohanîmo ranai hîbadamunî ngo.

⁷ Nga nîndou düdi ai yîfayü ana, asu moaruwai hohohanîmondî ngînîndî ranahambo aboedambofîh-ani.

⁸ Asu sîhîrî Krais-babîdî yîfî-yefeimbîhündî nouehündî ana, ranî-moatükunî ra sîhîrî anîhondümborîhu fîfîrîhumboanefî, ranana awî sîhîrî ai-babîdî yangîrî nîmboemboeyefî.

⁹ Krais ai yîfîhündî botîfî hayambo wambo asükaindu ngîrî yîfîndu. Asu yîfîmbo hohohanîmo ranai ngîrî ahambo ahandî

nginindinambo hibadiri ngo. Nga sihiri
rani-moatükuni ranahambo fifirihumboanefi.

¹⁰ Sapo ai munquambo moaruwai hohoanimo
ra hifinambofembo mamimbo yangiri
yifimayu. Nga asu haponda ai yangiri anungu
ranimbo kameihyo. Nga haponda ai yangiri
anungu ranana God-dibo-ani anungu.

¹¹ Mam rani-sungumbo-animbo se sihei fimbo
hohoanimondei, se moaruwai hohoanimo
ranahambo yifimayei nou asu ahandi nginindi
hoarehi moai niboadei hei, nga wani. Nga se
sihefi Adükari Sisas Krai ahandi sungu
God-babidi yangiri aniboadei.

¹² Rananimbo asu se sihei yifihyo-randeimbi fi
ra moaruwai hohoanimo ranai hibadarümboe,
nga yowan. Moaruwai hohoanimo ranai
siheimbo hühündeiran asu se sihei wamindafi
hohoanimo ahandi yifiri moaruwai ranahambo
süngundihimboyei, nga yowan.

¹³ Asu se sihei fi mam bidingiri amboani
moaruwai hohoanimo ranahambo
hiningsindowandan ndemindimboe. Mamkari
hohoanimo moaruwai fifaningsareimbi ra
refembohünda hohoanimondeimboyei. Nga se
siheihoari Godimbo ndahündo sapo se nindou
yifihüнди botifi yangiri anungu nou-anei. Asu
sihei bidingiri fi munquambo ra ahambo
hiningsindhindo mbumundi hohoanimo
refembohünda.

¹⁴ Nga moaruwai hohoanimo ranai siheimbo
hibadarü ngomboe, nga yowan. Nimboe sapo
ahinümbi hohoanimo ahandi hoarehi se moai
niboadei, nga se Godindi moani hipoambofe
hohoanimo ranahandi hoarehi animboei.

*Sihiri ana mbumundi hohoanimondi moani
ratupuriyefi-rihundeimb-anefi*

¹⁵ Ranana asu sihiri ra nungumandahuwa? Haponda sihiri ahinumbi hohoanimo mengoro rani hoarehi nngokoate, nga sihiri Godindi moani hipoambofe hohoanimo rani hoarehi animboefi. Asu ranimbo-hunda sihiri ra moaruwai hohoanimondeti mandihundiyo? Rani hohoanimo ra sihiri ngiri randihundi, nga wanane!

¹⁶ Se nindou ngorundi hoarehi niboadeimbo ahandi hoafi himborayei ana, asu se ahandi moani ratupuriyefi-rihundeimbi nahurai-anei. Asu se moai ranimbo fifirihindiyo? Se moaruwai hohoanimondi hoafi sunguarihundi ana, asu ranimbo yifindeimboyei, nga se Godindi hoafi sunguarihundi ana, asu ranimbo ahandi himboahü mbumundi nimandeimboyei.

¹⁷ Yini, horombo ana se moaruwai hohoanimo ranahandi moani ratupuriyefi-rihundeimbi nindou manimboei-anei. Nga asu hapondani ana se anihondü yamundife hoafi masahümündi ra sihei munguambo hohoanimo ra sungurihindühanei. Nga ranimbo-hündambo-animbo God ahambo hihifindihurimboane!

¹⁸ Seana moaruwai hohoanimondi nginindi ranambeahindi aboedamboyahi hehimboane asu mbumundi hohoanimo ranahandi ratupuriyefi-rihundeimbi nindou-yahimboanei.

¹⁹ Rani hoafi ranai himborimbo siheimbo tinjumb-ane ranimboane asu ro moani nindou sihefi hohoanimonambo ndarthe hoafayahandüri. Horombo ana sihei fi ra

moaruwai hohoanimo refembohünda rarïhi hïningirïhi hehimbo moaruwai hohoanimo ra rasüngumarïhi hei. Mamï yahurai-ane hapondanï ana sihei muñguambo fi ra randïhi hïningindïhindï mbumundï hohoanimo asu sürühoeimbï hohoanimo refembohünda.

²⁰ Horombo se moaruwai hohoanimo ranahandï ratüpurï moanï ratüpurïyeiambe se moai aboedï mbumundï hohoanimo ranahandï ratüpurïyei-rïhündeimbi nïboadei.

²¹ Amoanïngeimbï moatükunï se ramarïhinda ra-süngumbo asu nïne moatükunï aboedï tükümefoyowa? Hohoanimo ranïhündï yïfi yangïr-ane tükefe arandï.

²² Nga hapondanï ana se moaruwai hohoanimo ranambeahindï aboedamboyahi tüküyahi hehi Godindï moanï ratüpurïyei-rïhündeimbi yangïrï nindou tüküyahimboanei. Hohoanimo ranïhündï se sürühoeimbï hohoanimo sahümündi asu yangïrï koadürümbo-koadürümbo nïngombo hohoanimo ra tüküfeyondürï arandï.

²³ Nga moaruwai hohoanimo ra ahandï ratüpurïyei-rïhündeimbi ahei ratüpurï süngu ranï takïni sagadürï arandï, sapo takïni ra ai yïfi hohoanimo ranane. Nga asu God ai moanï sihefïmbo sai arandï ahandï moanï saimbo moatükunï ra sapo yangïrï koadürümbo nïngombo ranane, sihefï Adükarï Sisas Kraisindï süngu.

7

Simborï hohoanimo süngufe

¹ Wandafî mami, ro haponda ninî hoafîyo hoafimbo sa heheamboayahî nda, se fifirîhimboanei sapo seana munguambo hîfîndî ahînümbî hohoanîmo meŋgoro ra fifirîhi hehimbo wambo. Nindou ai yangîrî nünŋuambe yangîr-ane ahînümbî hohoanîmo ranai ahambo hîfandîrîrî arandî. Nga nindou ai yifînduwani, ahînümbî hohoanîmo ranai ana ŋgîrî asükaindo ahambo hîfandîndîrî.

² Mami moatükunî yahurai-ane, nîmorehî mami ai ahandî nindowenihî anünŋu ana, ahînümbî hohoanîmo ranai ahambo ahandî nindowenihî ra-dîbo kîkîhîramîndoani ai moani ahandî nindowenihî-dîbo yangîrî nîngomboane. Nga asu ahandî nindowenihî ai yîfayu ana, asu ahînümbî hohoanîmo nindowenihî ahandî ranî-dîbo kîkîhîmaramîndo ranai ranî hohoanîmo ranambeahîndî hînîngîreamboane.

³ Ahandî nindowenihî nünŋuanî nindowenihî ŋgorü-dîboefeyo ana, nîmorehî ranahambo nindowenihî bîrabîrîyo-randeimb-ane mbîsei. Nga asu ahandî nindowenihî ranai yîfîyuanî, nîmorehî ranai nindowenihî ŋgorü aserîmîndo ana, ai nindowenihî bîrabîrîyohî-yopoani, sapo ai ahînümbî hohoanîmo meŋgoro ranambeahîndî hînîngîre tüküfe hayambo wambo.

⁴ Wandafî mami, mare yahurai hohoanîmo-ane sîheimbo-so amboani enŋorondürî. Seana Kraîs-babîdî nîboadei hehi asu ranîmbo-hündâ ai-babîdî yîfîmayei nou. Ranînambo asu ahînümbî hohoanîmo ranai sîheimbo moai kîkîhîra-mündündürî. Ranîmbo

wambo asu se hapondani ana nindowenih
 ŋgorü sahorimindeimbo nahurai-anei sapo God
 ai yifihündi botimareir-ane sihirri aboedi
 hohoanimo ra süngufemböhünda.

⁵ Nga horombo sihirri wamindafi hohoanimo
 ranambe nimboefambeyo ahinümbi hohoanimo
 meŋgoro ranai sihefi findi moaruwai hohoanji
 hohoanimo botireamuna asu sihirri raninambo
 moaruwai hohoanimo ratüpurü aho ra rarihu
 marihundi. Asu hohoanimo ra yifi hohoanimo
 yangir-ane yare marandi.

⁶ Nga asu hapondanambe ana sihirri yifiyefi
 mburihumbo ahinümbi hohoanimo
 kikihamindimuni maninŋo ranambeahindi
 hininŋgiri-humboanefi. Ranimboane asu
 hapondani ana sihirri moai wamindafi
 ahinümbi hohoanimo sürü paru masihoemo
 rani-süngurihu ratüpurüyefi, nga sihirri
 Yifiafindi-mayo simbori hohoanimo
 rani-süngurihu ratüpurüyefi arihundi.

*Moaruwai hohoanimo ai sihefimbo
 moaruwaimbo-mareamuni*

⁷ Asu ranimbo sihirri nüngumambisefa?
 Ahinümbi hohoanimo ra moaruwai
 hohoanimo? Ranana ai wani! Nga ahinümbi
 hohoanimo meŋgoro ranaiyo wambo moaruwai
 hohoanimo ranahambo hoafiyowohü
 nafuimendirä ro fifirimarheandi.
 Rani-moatükuni ra yahurai-ane: Ahinümbi
 hohoanimo ranai hoafiyowohüya, se nindou
 ŋgoründi napo hohoanji-ndowamboyafi, hoafi ra
 nafuiyondirihü
 hoafiyondiri-koatembe-mbonana, asu ro ŋgiri

nindou ŋgoründi napo hohoanife hohoanimo ranahambo fifirtheandi.

⁸ Nga moaruwai hohoanimo ranaiyo ahinümbi hohoanimo hoafi ranai süngu nafi ranahambo kokofoare semindi haya asu ai wandi ŋgusüfoambe mamikarambo hohoanifeimbi hohoanimo ranahambo botire marandi. Ahinümbi hohoanimo ranai yangorikoate-mbembonana, asu moaruwai hohoanimo ranai ŋgiri ŋginndiyo.

⁹ Horombo ana ro ahinümbi hohoanimo ra fifirifekoate-yahambe yangiri aboedi manimboahi. Nga asu ahinümbi hohoanimo hoafi ranai tüküfihüyo wambo-so, moaruwai hohoanimo ranai yangiri botife maningowa asu ro yifiyambo nahuraimayahi.

¹⁰ Asu ahinümbi hohoanimo ranai nindou yangiri ningombo hohoanimo sailbo ra nimindühiyo, nga asu ahinümbi hohoanimo rani-süngu moai yangiri ningombo hohoanimo sai-randi, nga sihaf moaruwai hohoanimo süngu yifindafi yaho marandi.

¹¹ Nga moaruwai hohoanimo ranai ahinümbi hohoanimo hoafi rani-süngu ahambo kokofoare masemindo ranahandamboyo hoafi ranai wambo yirimo-marandira asu ro rani-süngumartheanda wambo moaruwai hohoanimo ranai hifokoa-mareandira ro yifiyambo nahuraimayahi.

¹² Nga asu ahinümbi hohoanimo mengoro ranai ana Godindi-mayo-ane. Asu ahinümbi hohoanimo hoafi ranai-amboani Godindi-mayo wambo mbumundiyo haya aboed-ane.

13 Nga asu ahinümbi hohoanimo aboedi ranai wambo ramareandira ro yifiyahai? Ai ra wani! Nga moaruwai hohoanimo aboedi moatükun+ süngu ramareandira yifimayahi. Asu raninambo moaruwai hohoanimo ai moaruwai hamindi moatükun-ane ra weindahmefeyo. Ranimboane asu ahinümbi hohoanimo rani-süngu sibirindondihu fifirindhumboane, moaruwai hohoanimo ranana ai munguna moaruwai hamindi moatükun-ane.

Moaruwai hohoanimo ai sifehi hohoanimo ranahambo kikihami-ndimboane

14 Sibirihundihundi, ahinümbi hohoanimo ranana Godindi moatükun-ane. Nga asu roana sümbuyo-randeimb+ fiambeahindi nindou-anahi. Rananahi asu moaruwai hohoanimo ahandi hoareh+ nimboamboyahi ahandi moani ratüpuruya-rihandeimbi-mayahi.

15 Roana ratüpurayah+ ranahambo fifirihandühi-yahipoani, nga wani. Nga ro hohoanimo refembo yifirayah+ ra moai rarihe rihandi. Nga hohoanimo yiiboarukoayah+ ra asu ro rarihe rihandühanahi.

16 Nime-moatükun+ ro refembo yiiboarukoayah+ ra rawariheandi. Asu ro rarihe hoafiyahühüya, ahinümbi hohoanimo ranana anihondü aboed-ane sa arihandi.

17 Asu ro rani-moatükun+ ratüpuruya arihandi ranana wandi-hoariyahipoani. Nga moaruwai hohoanimo wandi fiambe amaro ranai-ane moaruwai rani hohoanimoyo arandi.

18 Ro fifirihamboanahi, wandi fiambe ana aboedi hohoanimo moai nimaro, sapo wandi wamindafi hohoanimo moaruwai

ranambeahindî wamboanahî asahî. Nga ro aboedî hohoanîmo ra refembo sa hehea hohoanîmo-yahühanahîsi, nga asu ro ngîrî ranî-moatükunî ra randîheandî.

¹⁹ Ro aboedî mbumundî ratüpurî refembo sahehea hohoanîmoayahî ranana asu ro ngîrî randîheandî. Nga asu nîne moaruwai fifanîngarimbî hohoanîmo ratüpurî ro refembo moei-asahî ranane rarîhe arîhandî.

²⁰ Ro moei saheimbî hohoanîmo rawarîheandî ana, ro wandîhoari-yahîpoanî ranî-moatükunî ra rawarîheandî, nga wantî. Nga sapo moaruwai hohoanîmo wandî fiambe amaro ranai-ane wambo yaro yahoanî rawarîheandî.

²¹ Ranane asu ro hoeirîheandani nîne hohoanîmo aboedî ra refembo sa heheamboyanahî, asu fifanîngarimbî, moaruwai hohoanîmo amaro ra aboedî hohoanîmo ranahambo semîndî gîgîranambore arandî.

²² Wandî hohoanîmo ragu asangoro ranai ana Godîndî hohoanîmo ranîmbo yangîr-ane süngufembo hohoanîmoya habodarîhandî.

²³ Nga asu ro hoeirîheandani hohoanîmo ngorü wandî fiambe amaro asu ngorü hohoanîmo ranai wandî fiambe ragu asangoro ranî-dîbo simborî-simborîyafe arînandî. Ranane asu wandî fiambe moaruwai hohoanîmo amaro ranahandî ratüpurî hohoanîmo ranai wambo kîkîhamîndîndîrî anîngo.

²⁴ Roana hîhîfî-hîhîfîkoate nindou hamînd-anahî! Nindou dîdai wambo yîfîmbo hohoanîmo ranambeahindî aboedambo-mandeandîra?

²⁵ Godimbo hihifarihüni. Sihefi Adükari Sisas Kraisindi süngu ai wambo aboedambo-ndeandirimbui! Asu ndanana moani wandi hohoanimo-ane: Roana yangiri Godindi hohoanimo rani hoarehi animboahi, nga asu wandi wamindafi hohoanimo ranai moaruwai hohoanimo ranahandi hoarehi ningombo ahandi hohoanimo ratüpuriyu ho arandi.

8

Yifiafi Aboedindi süngu yangiri ningombo hoaf-ane nda

¹ Ranimboane asu haponda nindou didiyei Sisas Krais-babidi animboei aheimbo ana se hütiyei, nga yifindeimboyei yaho papihofa ra moai yangoro, nga wani.

² Nga Krais Sisasindi süngu yangiri ningombo sai-randeimbi Yifiafi Aboedindi hohoanimo ranai wambo moaruwai hohoanimo-ane asu yifiyorambo hohoanimo-ane ranambeahindi hümarihendira aboedambo-meheandi.

³ Ahinümbi hohoanimo ranimbo fifirifembo rani-süngu shiri moai moaruwai hohoanimo ranahambo aboedambo-yahundi sapo wamindafi hohoanimo sihefi ra ngiri ahinümbi hohoanimo ra süngundihündi, nga ranimbo wambo. Nga asu rani-moatükuni ra ahinümbi hohoanimo ranai ngiri randeandi, rani-moatükuni ana God ai ahandi hoariyu ramareandi. Sapo ai ahandi Nimori mamikoamarheira nindou shiri moaruwai hohoanimoyefeimbi sihefi fi himboyimbü tüküfi manüngu. Nimori ra moaruwai hohoanimo

ahandi nginindi munɔgufembo-hündamboyu kusü yifimayu.

⁴ Mbumundi hohoanimo ahinümbi hohoanimo ranahambo hoafayo ranai sihefi fiambe tükümbifeyo-wamboane yahuhayamboyu ai rani moatükuni ra ramareandi. Ranimbo-hündambo haponda nine hoafi ahinümbi hohoanimo ranai mbumundi hohoanimo ranahambo hoafayo, ra sihiri süngundi humboyefi. Sapo Yifiafi Aboedi ranahandi hohoanimo rasüngu hefi arihundi, nga wamindafi hohoanimo sihefi fiambe amaro ra moai süngurihundi.

⁵ Nindou didiyei wamindafi hohoanimo süngu ahahabodei ranai ana wamindafi hohoanimo ranahambo yangiri hohoanimo-yehanei. Nga asu nindou didiyei Yifiafi Aboeindi hohoanimo süngu ahahabodei ranai ana Yifiafi Aboeindi moatükuni ranahambo yangiri hohoanimo-yehanei.

⁶ Nindou ahandi hohoanimo wamindafi ranahambo yangiri hohoanimoayu ana, ai yifindimbui. Nga nindou Yifiafi Aboeindi hohoanimo ranahambo yangiri hohoanimoayu ana, yangiri ningombo hohoanimo asu ngusüfoambe afurife kifeimbi hohoanimo rani yangiri ndemündü nüngumbui.

⁷ Nga nindou wamindafi hohoanimo sünguarandi ana, Godindi hürütümb-ani nimboe ai ahandi ahinümbi hohoanimo rani hoarehi ngiri nüngu.

⁸ Nindou didiyei ai ahei wamindafi hohoanimo ranahambo süngurihindühi

ahahabodei ranai God ai refembo yifirayu ra ngirî randîhindi.

⁹ Nga asu seana sîhei wamîndafî hohoanîmo moai sîngurîhindi. Nga Godîndî Yifiafî sîhei fiambe amaro ana, se Yifiafîndî hohoanîmo ra sîngundîhimboyei. Asu dûdi ai Kraisîndî Yifiafî ra ahandî fiambe nîmarîndokoate-ayo ana, nindou ranai Kraisîndîyupoanî, nga wanî.

¹⁰ Nga Krais ai sîhei fiambe amaru ana, sîhei fi ranana moaruwai hohoanîmo ranîmbo-hîndambo yîfîndowohü sîmbondîmboesi, nga sîhei yifiafî ranai ana yangirî aboedî nîngomboe sapo se Kraisîndî sînggu Godîndî hîmboahü mbumundîyeihî wambo.

¹¹ Sapo God Sisasîmbo yîfîhündî botîmarirî ahandî Yifiafî ranai sîhei fiambe amarondürî ana, asu mare God Kraisîmbo yîfîhündî botîmarirî ranai sîngunambo ahandî Yifiafî ranî-sînggu sîhei yîfîyo-randeimbî fi ranahambo yangirîindeambui.

Yifiafî Aboedî ai Godîndî nîmorîmbo-areamunî

¹² Nga ranîmboane wandafî mamî, sîhîrî Yifiafî Aboedîndî hohoanîmo ra sîngundîhumboane, nga sîhefî wamîndafî hohoanîmo ai hoafemunî ra ngirî sîngundîhu ngefî.

¹³ Nga se sîhei wamîndafî hohoanîmo ranî-sînggu ahabodei ana, se yîfîndeimboyei. Nga asu se Yifiafî ranî-sînggu sîhei fiambe moaruwai hohoanîmo amaro ra hînîngarîhindi ana, asu yangirî aboedî nîmboeimboyei.

14 Nindou d+di+yei God+ndi Yifiafi
nafuiyandürani süngur+hi ar+hündi ranai ana
God+ndi n+mor-anei.

15 Nga Yifiafi se masahümündi ranai moai
siheimbo rareandüra se moan+
ratüpur+yei-r+hündeimb+ tüküyahindüh+
y+himboyei, nga wani. Nga se sapo Yifiafi
siheimbo God+ndi n+mor+mbo reiran+
masahümündi ran+süngu sihir+ God+mbo Ape
y+hoefi Af+ndi sefühanefti.

16 Yifiafi ranai-ane sihefi yifiafi-bab+d+mbo
sihefi+mbo ragu ngusüfoambe weindah+ yare
hoaf+yowohüya, Se God+ndi n+mor-anei yaho
arand+.

17 Asu sihir+ God ahandi n+mor+mboyahu
an+boadefi ana, süngunambo sihefi Ape God ai
ahandi n+mor+mbo ahandi aboedi moatükun+
d+bon+yu sihai gi+gi+n+mayu ra
ndahum+ndemboyefi. Asu sihir+ Krais-bab+d+
ti+ri+fombü moatükun+ ai masemündu nou
asahum+ndefi ana, aboedi ndüreimb+
n+mar+mbo moatükun+ ai-bab+d+mbo
ndahum+ndemboyefi.

*Süngunambo aboedi ndüreimb+ n+mar+mbo
moatükun+ ndahum+nde-mboyefi*

18 Nga ro ranahamboanah+ hohoan+moayah+
nda, haponda ndan+ si+mba sihir+ ti+ri+fo
af+ndi ti+ri+foayefi habodeti ranana moanane.
Nga God+ndi aboedi ndüreimb+ n+mar+mbo
moatükun+ sihefi+mbo weindah+
tüküfemun+mboayo ranana adükar+ ham+nd-ane.

19 Muṅguambo moatükun+ God naf+marand+
ranai tüküfe yaṅgor+ himboyowohü ai ahandi

nimori munḡuambo weindahi tüküfemboayo si ra tükümbifeyowa yahohaya himboayo.

²⁰ Hapondanambe ana sapo munḡu-moatükunî God nafimarandî ranai moaruwaimbofe buriyombo sümboyorandühane. Ranî-moatükunî refe arandî ra ahandîhoarî hohoanîmoyo hayambo refe-randühîyopoanî, nga God ai ahandîhoarî hütî ranî-süngundafoandî mehuamboane refe arandî. Nga asu aboedî moatükunî ranahambo himbondohü yagodomboe.

²¹ Süngunambo God nafimarandî ranai sümbuyo-randeimbî hohoanîmo kîkîhamîndî anîngo ranambeahîndî aboedambo-ndeambui asu ranî-simboanî ai Godîndî nimorîmbondahi tükündahi aboedî safî nîngo ranambe keboehi nimboemboeyi.

²² Nga sîhirî fifirîhundî horombo peyo haya ho-hombo hapondanambe ana munḡuambo moatükunî God nafimarandî ranai nîmorehî nimori wakemîndîmbo hoafîferandühî amaro nahurai himboyohü engoro.

²³ Nga ranî-moatükunî ra munḡu Godîndî warîhü tüküme Feyowambo ranî yangîrîyopoanî, nga wanî. God ai ahandî-mayo Yifiafî sapo ahandî weaḡgurühî moanî saimbo moatükunî ḡgorü ra masemunî. Nga sîhirî amboanî kameihanefî raguambe ḡpoyefî habodefühî God ai sîhefî fi ra ahandî nimorîmboreamunî aboedambo-mbîreamunî sefî hohu himboayefî habodefî.

²⁴ Nga sîhefî ranahambo anîhondümbo asu himbombo hohoanîmo ranîmbo wambo God ai sîhefîmbo aboedambo-mareamunî. Nga asu

nine moatükunî sîhîrî hoeirîhundeimbi-mayo ranahambo tüküfeyoanî hoeifembo sefî hohu himboayefî ana, ranî himbo sîhefî ra himbo hondüyopoanî. Nga nindou dîdai hoeireandeimbi moatükunî ra tükündîfeyoanî hoendîhea mbüsü haya himbomanda?

²⁵ Nga asu sîhîrî nine-moatükunî hoeifekoate-yefeimbi himboayefî ana, moanî sîhîrî sîsîkoate tükümbîfeyowa mbîsefî hohu hîfandarîhundî.

²⁶ Mare yahurai-ane nindou sîhîrî ngînîndî nîngokoate-yefanî Yîfiáfî ranai-amboanî tüküfe farîhemunî arandî. Sîhîrî moai wudîpoapofe Godîmbo dîdîbafîfembo fîfîrîhundî, nga asu Yîfiáfî ranai ahandîhoarî sîhefîmbo farîhemunîhî Godîmbo dîdîbafîfemunî arandî ra ngîrî weindahî hoafîndo.

²⁷ Asu God, sapo nindou-yei ngusüfoambe hoeire-randeimbi-mayu, ranai Yîfiáfî ai hohoanîmoyohü hoafîmbo-mayo ranamboanî fîfîreandî. Nga Yîfiáfî ranai Godîndî nindou ranaheimbohünda ahambo hoafîyondombo ahandî hohoanîmo süngu yahohaya hohoanîmoayo.

²⁸ Asu sîhîrî rarîhu fîfîrîhumboanefî, nindou dîdîyei ai God ahambo ngusüfo parîhorî arîhündî ranaheimbo ana munğu-moatükunî tükîfeyoanî God ai rareandanî aheimbohünda aboedî tükefeyo. Sapo ranaheimbo God ai ahandî hohoanîmoyu masîhendî süngu aheimbo mborai mehündürî.

²⁹ Nga nindou dîdîyei God ai aheimbo horombonambo fîfîmareandürî ranaheimbo

amboani diboniyu hinngir+mareandüri.
Wandi n+mor+ndi hohoanimo nahurai hondüre
tükümbiyahindamboane asu ranahandi ana
N+mor+ ranai nindou af+ndi ranahei amongo
n+mor+imbofi mb+nünguwamboane
yahuhayamboyu ramareandi.

³⁰ Ran+yu asu nindou d+d+yei God ai
ahambohünda diboniyu hinngi+mareandüri
ranaheimbo amboani ahambo sowanambo
homborai mehündüri. Asu nindou daboe
God ai mborai mehündüri ranaheimbo amboani
aiana wandi h+imboahü nindou mbumund-anei
mehündüri. Asu nindou d+d+yei aheimbo
mbumund-anei mehündüri ranaheimbo ai
ahandi h+imboamupuimbo-randeimbi ra
masagadüri.

God+ndi hipoambo ai ngir+ hinng+ndeamuni

³¹ Ran+moatükun+ ra God ai ramareandi
ranahambo sihir+ nüngumamb+sefa? God ai
sihef+imbo yare yahurai far+hemun+ arandi ra,
asu nindou didi n+mor+ ai sihef+imbo
moaruwaimbo-mandeamuna?

³² God ai moai ahandi N+mor+ ranahambo
warambe kik+h+r+müнду, nga ai munguambo
sihef+imbohünda koamar+heira n+m+ keimbi
kar+hendeimbi+fil+ yif+mayu. Asu ai sihef+imbo
ahandi N+mor+ ra asemun+ ana, asu ai bidifri+
müngu-moatükun+ moan+ ran+wam+
nandeamunümbui.

³³ God ai nindou wand-anei
yahundüreimbi+hündi ranaheimbo ra, nindou
didai hoaf+mandündüra? God ai ahandi+hoar+
an+imbo aheimbo hoaf+yundürüh+ya, ai wandi
h+imboahü ana mbumund-anei yahu arandi.

³⁴ Asu nindou dɔdai aheimbo
 papɪ-hoafɪyondürɪhɪ se hɪtɪyei asu
 ranɪmbo-hündambo se asübusɪ afɪndɪ
 ndahümündimboyei hoafɪ ra hoafɪmandündüra?
 Wanɪ. Krais Sisas sapo ai yɪfɪyu asu yɪfɪhündɪ
 yangɪrɪ botɪfi mbura Godɪndɪ hanɟɪfoanɪ
 anungu, ai yangɪr-ani sɪhefɪmbo
 farɪhefemunɪmbohünda Godɪmbo hoafɪyu
 arandɪ.

³⁵ Ranane asu nindou dɔdai sɪhefɪmbo
 Kraisɪndɪ hɪpoambofe hohoanɪmo
 ranambeahɪndɪ yikürübü-mandeamuna? Asu
 nɪne tɪɲɪrɪfo tükündɪfemunühane, asübusümbɪ
 hohoanɪmo-ane, nindou ai
 moaruwaimbo-ndɪhimunühane,
 wembombondefühane, safɪ yangɪrɪndefühane,
 nɪnɪ-moatükunɪ ai sɪhefɪmbo
 moaruwaimbo-femunɪmbo yahohaya aho-ane
 asu sɪhefɪmbo-so hɪfokoeffe moatükunɪ
 tükündɪfeyowohane, ranɪ-moatükunɪ ranai
 sɪhefɪmbo Kraisɪndɪ ɲgusüfo pefe hohoanɪmo
 ranambeahɪndɪ yikürübü-mandeamunɪyo?
 Wanɪ.

³⁶ Anɪhond-ane, yahurai ranɪ-moatükunɪ
 sɪhefɪmbo tüküfearandɪ ra Buk Baibor ai
 ranahambo yare hoafɪyowohü yahoya,

‘Sɪhambo-hündamboanefɪ ro moaruwaiambe
 yɪfɪmbo yangɪrɪ munɟuambo si ra heft
 arɪhundɪ.

Roana sapo sipsip hɪfokoeffembo sei hehi
 rawehindɪ nahurai hɪmboyefomboanefɪ,
Buk Song 44:22

meho.

³⁷ Nga asu munɟuambo ranɪ-moatükunɪ

sìhefìmbò tükéfeyomunì ai daboadan-ane, nga sapo Nindou düdi ai sìhefìmbò ngusüfo pamareamunì ranai ana farìhemunì randanì aboedì hamìndì harìhehu tüküyahundühanefì!
 38-39 Nga Ro anìhondümbò fìfìrìheandì, ngìrì nìnì-moatükunì ai ahandì ngusüfo pefe hohoanìmo ranambeahìndì yikürübü-ndeamunì: Yìfì hohoanìmo-ane, yangìrì nìngò hohoanìmo-ane, Godìndì nend-anemo, sünambeahìndì bogor-anei, hìfìnìndì bogor-anei, nìne-moatükunì haponda tükéfeyo-ane, sünguna tüküfemboayo-ane, nìne-moatükunì nìmoamo anìngò-ane, asu nìne-moatükunì hìfì hoarehì ragu engoro ranane. Nìne-moatükunì muṅguambo God ai nafìrandeimbìhündì ranai ngìrì Godìndì ngusüfo pefe hohoanìmo sìhefì Adükarì Sisas Kraisìndì süngu ranambeahìndì yikürübü-ndeamunì. Nga wanì.

9

Por ai Israerìmbò afìndì hohoanìmo-ayundürì

¹ Ro anìhondümbòanahì hoafayahì. Ro Kraisìndì nindouya hehea ngìrì ro tìkai hoafìndahì. Yìfiáfì Aboedì ai wandì ngusüfoambe hìfìndarandì asu wandì ngusüfoambe wandì hoafì ranahambo anìhond-ane yahohane.

² Ro wandì mamìsìrì Sudahündì nindou ranaheimbo muṅguambo sì aho ra ngusüfo afìndì kürüheandühì afìndì hamìndì hohoanìmo amarondìrì.

³ God ai wambo moaruwaimbo-reandira asu Israer, wandi mamisiri hondü, ai anihondumbo-rihindeimbi nindoumboyahi tükumbeyahi-mbonana ra aboed-ane sa.

⁴ Raniyu God ai Israer ranaheimbo wandi nimor-anei yahuhaya asu ai ahandi himboamupuimbo-randeimbi moatükuni ra hoeimarihindi. Asu God ai hoafi firamündü masihendi ranane asu ahinümbi hohoanimo ranane ra masahümündi. Asu Godimbo ndofe hohoanimo hohoanimo ranane asu God ai horombo hoafire masihendi hohoanimo ranane ai ra masahümündi.

⁵ Amoao mamihorombo weangurühi maningomo ranai ana ahei amoao mam-anemo. Suda ahei sirambeahiyu Kraisi ai nindoumbofi tüküfi manüngu. Ranani asu Kraisi ai müngu-moatükuni burayo ranahei mbiroyu haya hifandarandi. Aiana God hond-ani, nga ranimbo-hündambo-animbo münguambo si aho ra ahambo Adükar-ani mbisefomboane! Anihond-ane.

God ai ahandi nendi ranaheimbo wandanei ehündüri

⁶ Israerihündi münguambo Israerihündi hondüyeipoani. Nga Godindi horombo hoafi ra moai peyo, nga wani.

⁷ Abrahamindi ahuirimami ranai ana münguambo ahandi ahuirihondüyeipoani. Nga sapo God ai Abrahamimbo yahuya, 'Aisakindi ahuirimami yangir-animbo sihafisirimbo-ndahimboyei,' mehundo.

⁸ Asu ranane nindou Abrahamindi ahuirimami ranai münguamboyoipoani Godindi

15 Ai Mosesimbo yare hoafi yundowohü yahuya,

‘Nindou daboe ro wandi hohoanimonambo ahambo amboawi yahando-mboayahana, asu ro amboawi mbisahandomboyahana.

Asu nindou daboe ro wandi hohoanimonambo hipoambo-fimboayahana, ro hipoambo-ndihinimboyahana,’ *Kisim Bek 33:19*

yahu hoafimeindo.

16 Ranahandamboane God ai nindou dibonayu ra nine-moatükuninindou ai hohoanimoayu-ane asu rawareandi ranane ranin hohoanimo sünguyopoanin, nga Godindihipoambofe hohoanimo raninamboane dibonayu.

17 Nga Bukambe hoafi ranai God ai Isip-yafe nindou bogoriferombo hoafimeindo ra yare hoafiyowohü yahoya, ‘Ro wandin ginindira munquambo nindou ranaheimbo nafuindahüranin asu wandin dürin ranahambo munquambo hifin danihü bokarin mbin rihhind-amboane samboanahin. Ranimbo-hündamboane ro sishambo bogorimbo-rin heaninin hiningartheaninin,’ meho.

18 Asu ranimboane sishirin fifirihundin God ai moanin ahandin hohoanimonambo yangirin nindou daboe amboawi yahuhani, asu nindou daboe ahambo afinin afindeimbintükümbifiyu-wamboane yahuhaya ranahambo randeandanin afinin afindeimbintükündinfimbui.

Godindin ginindin hohoanimo asu hipoambofe hohoanimo

19 Ranimbo-animbo nindou mamî se hoafi-ndafîndîrühî animboya, asu refe ana, nimboe God ai nindou moaruwai hohoanimoyei arihündî ranaheimbo ai hütî-anei mambüsa? Nindou dîdai Godîndî yifîrî ranahambo daboadi hîhîrîmandîhinda?

20 Nga nindou se dîdeyafî se ra Godimbo afîndî-afîndeimbî yahurai hoafi-mandafîndoyo? Wambürî ai nindou düdi sapo wambürî sümarañdî ranahamboya, 'Se nimboe wambo ndaro sümarañdîrî?' mambîsiyo.

21 Nindou düdi süra-randeimbî ranai purükîñî ra kandamündühî moañî ahandî hohoanimonambo purükîñî mamî ranahand-ambohündî wambürî yimbu sündañîmbui. Rananimbo asu wambürî yimbu ra ñgorü aboedi safî ahandî hohoanîreandeimbî ra raranî hoafühî sesi ranambe raraofe rambohünda ndonde dîgembui. Nga asu ñgorü moañî yahurî ñgoahurî nahurai ra moañîndühî yafîsühumî ranambe raraofe-rambohünda dîgembui.

22 Mare yahurai God ai ahandî hürütü hohoanimo ra weindahî nafuimbo yahuhayambo asu ai muñguambo nindou ahandî ñgîñîndî ranahambo fîfîrîmbîrîhind-amboane yahuhayambo hohoanimoyusi. Nga asu awi ai nindou ñgîñîndayundürî ranaheimbo afurî gedühî hîfandarandürî. Nga nindou ranaheimbo moaruwaimbo-fendürîmbo-hündambo nafîmara-mündîndürî.

23 Asu God ai nindou muñguambo ahandî hîmboamupuimbo-randeimbî ra

nafuimbohündambo afurî gedühi
 hîfandarandürî. Nindou daboe ai
 hîpoamboareandürî ranaheimbo ahandî
 hîmboamupuimbo-randeimbi ra segudürîmbo
 yahumboani. Ai ahandî
 hîmboamupuimbo-randeimbi moatükunî ra
 semîndîmbohünda nafîmara-mündîndürî.

²⁴ Sîhîrî amboa, God ai sîhefîmbo dîbonîyuhü
 mborai mehumunî. Sudahündî ranaheimbo
 yangîrîpoanî, nga nindou ngorü sîrîhündî
 ranaheimbo kameihî mborai mehundürî.

²⁵ God ai Hoseandî Buk ranambe ai ndare
 hoafîyuhü yahuya,

“Nindou dîdîyei wandî nendîyeipoanî,
 ranaheimbo ana wandî nend-anei
 mbîsaha-ndürîmboyahî.

Nindou daboe ro ngusüfo pefekoate-ayahî,
 ranaheimbo ro ngusüfo
 pandî-hearümboyahî.

Hosea 2:23

²⁶ Asu nîni hîfîhündî-yei ranaheimbo
 hoafîyahündürühî seiya, ‘Ai ana Godîndî
 nendîyeipoanî,’ masei,

nga hîfî ranîh-anîmbo nindou
 ranaheimboya ‘God yangîrî
 nûngu-randeimbi ranahandî nîmor-anei,’
 mbîseimboyei,”

Hosea 1:10

Hosea ra mehu.

²⁷ Asu Aisaia ai Israer ranaheimbo yare
 hoafîyuhü yahuya,

‘Nindou Israerîhündî ai hîmonîndî gudi kîkîrî
 afîndî nahurai afîndîyeisî,

nga asu moanî yimbu mami yangîr-anîmbo
 aboedambo-ndahimboyei.

²⁸ Nga Adükari ai ngîrî afîndî hoafîndu,

nga nindou munḡuambo hifihü aniboadei
 ranaheimbo nimai papi-hoafindandürih
 ahei moaruwai hohoanimo ranimbohünda
 munḡuna ran takin tihirifo
 dagadürimbui,' *Aisaia 10:22-23*

mehu.

²⁹ Horombo Aisaia ranahambo amboani yare
 hoafiyuhü yahuya,

'Adükari Munḡuambo Nginindeimbi ranai sihefi
 amao mam bidifiri ranaheimbo
 hiningifendüri-koatembei-mbonana,
 sihiri Sodomihündi nahurai
 tüküyahundühümbö
 asu Gomorahündi nahurai nimboefi,' *Aisaia
 1:9*

mehu.

³⁰ Asu sihiri nüngumambisefa?

Rani-moatükun ranana ndahurai ane:
 Suda-yafe ndifo sapo tihirifoyokoate moani
 mbumundi hohoanimo süngufemboayei ranai
 ana nindou mbumundi Godindi himboahü
 tükümehindi. Sapo mbumundi hohoanimo
 ranaiyo anihondümbofe rani-süngu tüküfe
 arandi.

³¹ Nga asu Sudahündi sapo tihirifoyowohü
 mbumundi hohoanimo Godindi himboahü
 semindimbo ahinümbi hohoanimo yangiri
 süngufembo rani-süngu ana moai mbumundi
 nindou Godindi himboahü tüküyahindi.

³² Nimboe sapo ai anihondümbofe hohoanimo
 rani-süngu mbumundi hohoanimo ra
 semindimbo moai hohoanimoyei, nga want.
 Nga ai ahei moani ratüpuri rani-süngu
 yangiriyo mbumundi hohoanimo ra

semindimbo hohoanimoayei. Nimoei tinjarüh
bemareandi raninambo bendeirani bübürindei
ngei pindeimboyei.

³³ Bukambe ranahambo yare hoafiyowohüya,
'Hoeirhi, ro Saion wafuambe Serusarem
ngoafihü nimoei masihehini,
nga ranai-animbo nindou ranaheimbo
bendeirani bübürindeimboyei,
nimoei yitifo rananimbo aheimbo
randeirani ai pindeimboyei.

Nga asu nindou düdi ai ahambo
anihondumbo-ariri ana,
nindou ranai ngiri amoanngi-ndu,' *Aisaia*
8:14; 28:16
mehu.

10

*Israer ai moai Godindimayo mbumundi
hohoanimo ra sahümündi*

¹ Wandafi mam, ro ngusüfoambe wandi
nindou Israer ranai aboedambo-mbeahindi
samboanahi hohoanimoayah! Ranimboanahi
ro aheimbohünda Godimbo didibafiyahando
arihandi.

² Nga ro aheimbo ndorthe fifirthe
heheamboanahi hoafayah, ai ana awi Godindi
hohoanimo rani yangiri süngufemboanei
ngusüfo pararhindi. Nga ahei ngusüfo pefembo
hohoanimo ra anihondü süngupoani.

³ Aiana moai ndorhi fifirhindi God ai
nindumbo mbumund-anei yahu
hohoanimoayu ranana, nga aiana
aheipoanimbo mbumundi tükufe

hohoanimo-ane süngurithi arihündi. Ranane asu God ai nindou mbumundi hohoanimo hininngimareandi ra moai sahümundi.

⁴ Nga sithiri fifirarihundi, nindou anihondumbo-arithori ana, ranaheimbo ndeara Kraisi ai ahinümbi hohoanimo süngufe ho ra moendimareandi. Ranimboane asu nindou ai anihondumbo-arithori ana, ai Godindi himboahü mbumund-anei.

⁵ Moses ai nindou ahinümbi hohoanimo rasüngu mbumundi nindou tüküfemboayo ranahambo sürü pare masihendi. Ai yahuya, 'Nindou düdi ai ahinümbi hohoanimo menjoro mungu rani-süngure huhü rananimbo ai yangiri gedüh nüngumbui,' mehu.

⁶ Nga asu nindou ai Godimbo anihondumbofiwani asu God ai nindou ranahambo seana mbumund-anafi yahu arandi. Mbumundi tüküfe hohoanimo ranana ndahurai-ane. Se ngiri randihi hohoanimondeihiya, 'Nindou didai sünambe magafua?' mbi sei. Hoafi ranahandi nimindi ra 'Didai sünambe gafu Kraisi sithembo nderümündü makuda?'

⁷ Asu se ngiri randihi hohoanimondeihiya, 'Nindou didai hifini yifambe ranambe magada?' mbi sei. Hoafi ranahandi nimindi ra 'Didai gadü honguambeahindi Kraisi nderümündü madüfua?'

⁸ Nga mbumundi tüküfembo hohoanimo hoafi ra ndahurai-ane: 'Hoafi ranana akimi sithafi fikim-ane, sithafi yafambe hoeari raniwami engoro asu sithafi ngüsüfo ranambe.' Sapo anihondumbofe hohoanimo hoafi ranane ro bokarihuhu arihundi ra.

⁹ Se sɪhafi yafambenambo weindahɪ yaro hoafi yafɪhüya, ‘Sisas ai wandɪ Adükar-ani,’ safɪ mbura, asu sɪhafi ŋusüfo ranambo God sapo Sisasimbo yɪfɪhündɪ botɪmarirɪ ranahambo anɪhondümborowandɪ ana, se aboedambo-ndafoambo yafɪ.

¹⁰ Nga sɪhafi ŋusüfoambe anɪhondümborowandɪ God ai nindou mbumund-anafɪ yahuhaya asu sɪhafi yafambe ranambo weindahɪ hoafi yafanɪ God ai aboedambo-ndeanɪnɪmbui.

¹¹ Bukambe hoafi ranai hoafi yowohü yahoya, ‘Nindou düdi ahambo anɪhondümborarirɪ ana, nindou ranai ŋgɪrɪ amoanɪŋgɪndu,’ meho.

¹² Suda-anei asu Suda-yafe ndɪfo rananei ranai ŋgorü-poanɪmbo ŋgorü-poanɪmbo-yahimboyeipoanɪ, nga nindou Godɪndɪ himboahü mamɪ sɪsimogodɪ yangɪr-anei. God aiana muŋguambo nindou ranahei Adükar-ani. Asu nindou muŋguambo dɪdɪyei ai ahamboya farɪhawandürɪ sei arɪhündɪ ranaheimbo aboedɪ-aboedɪreandürɪ arandɪ.

¹³ Ranɪmboyo Bukambe yare hoafi yowohüya, ‘Muŋguambo nindou ai Adükarɪmboya farɪhawandürɪ sei hoafi yei arɪhündɪ ana, ai aboedambo-ndahimboyei,’ meho.

¹⁴ Nga asu nindou ranai anɪhondümborowandɪ ana, ŋgɪrɪ ahambo hoafɪndahündo. Asu ai hoafi ranahambo himborɪkoate-ndei ana, ŋgɪrɪ ahambo anɪhondümborowandɪ. Nindou ranai hoafi ra bokarɪ-hefekoate-ndɪmondanɪ asu ai ŋgɪrɪ himborɪndei.

15 Asu nindou koehefepura hokoate-ayomo ana, ai ŋgiri bokandihoundi. Nga Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou aboedi hoafi sahümündi asinei ra aboedi safane,' meho.

Israer ai moai aboedi hoafi ranahambo sahümündihü süngurihindi

16 Nga asu Suda yimbu-mami yangiri ai aboedi hoafi ranahambo sahümündi süngurihimboanei. Nga Aisaia ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Adükari, nindou ai yihoeffi-mayo hoafi ra moai anihondumbo-rihindi,' mehu.

17 Nga rani-moatükuni ra ndahurai-ane: aboedi hoafi ra himboriyehiyeyi asu anihondumbofe tükümeffeyo. Asu Kraiss ranahambo hoafi bokarihembo aboedi hoafi ra himboriyehiane.

18 Nga asu haponda ro düdueheandi, Anihondüyo Suda ai Godindi hoafi ra himborikoate-mayei? Wani. Hoafi ra ai anihondü himborimayeisi. Nga Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,
 'Mungu-moatükuni God ai nafimariandi
 ranahandi hoafi ra munquambo hifi
 ranihü ho tükümeffeyo,
 ahei hoafi munquambo hifi kaiyowohü ho
 tükümeffeyo,' *Buk Song 19:4*

meho.

19 Asükaiya ro düdueheandi, Awi Israer ai moai fifirihindiyo? Ai fifirimarihindi. God ai Mosesindi süngure hoafiyuhü yahuya,
 'Ro Suda-yafe ndifo ai mami
 ranini-poediyefipoani ranaheimbo
 fandiheheirani,

asu Israer se ŋgusüfoambe
moaruwai-ndeimboyei.

Ro Suda-yafe ndifo ai fifirifekoate-yeimbi
ranaheimbo fandihehe-andürani,

asu Israer se ŋgusüfoambe
ŋginindi-ndeimboyei,'

Io 32:21

mehu.

²⁰ Asu süngunambo Aisaia ana ai moai hoafimbo
yihimboyu, ŋga God ai ahandi süngure yare
hoafiyuhü yahuya,

'Nindou wambo kokoendirikoate-maye ranieyi
wambo hoeimarihindiri.

Roana nindou wambo

hohoanimoyokoate-maye ranaheimbo

sowahi weindahi tükümeheandi,' *Aisaia*
65:1

mehu.

²¹ Nga asu Israerimbo ai yare hoafiyuhü yahuya,

'Ro nimbini-nimbisi nindou hoafi

mbahirihindeimbi asu

himborkoate-yeimbi

ranaheimbo wandi wara

kikihirihamindürü arihandi ai-babidi

aboedi-aboedifembohünda,' *Aisaia 65:2*

mehu.

11

God ai Israer bidiframbo hipoambo-mareandüri

¹ Ranimboanahi asu ro rarithe düdueheandi
nda, Asu God ai ahandi nindou Sudahündi
munguambo daboadanambo-mbareandüriyo
asu wanimbeiyo? Wani! Ro Por amboani
Sudahünd-anahi. Ro Abrahamindi ahuir-anahi
asu Bensaminindi sirambeahind-anahi.

² God ai ahandi nendi Sudahüdi tüküfekoate-yeiambeahi fifireandürühi wand-anei mehu ranaheimbo ana moai daboadanambo-reandüri, nga wani. Asu se hoafi Eraisia ai Sudambo papi-hoafirandürühi yare Godimbo didibafimefiyu ra fifirihindai? Ai Godimbo yare didibafindowohü yahuya,

³ 'Adükari, aiyomo nindou sihafi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ahamumbo munğu hifokoamarüpurü. Asu ai sihambo sesi sihefe didibafiferambo fondi ra birimafoarundi. Nga ro mamı yangır-anahi animboahi. Asu ai wambo hifokoefendirimbo mehomo,' mehu.

⁴ Nga asu God ai ahambo asükaiyu nüngure simbori hoafiyundoa? Ai hoafiyundühi yahuya, 'Ro 7,000 nindou wandambobimbi sahapurimindi animboahi ai tikai god Ber ahambo yiri yimbu pusifekoate-mayei,' mehu.

⁵ Rahurai-ane hapondani amboani nindou yimbu-mamı God ai ahandi moani hipoambofe ranambo dibonimayuwa aniboadei.

⁶ God ai aheimbo moani hipoamboreandürühi dibonimayundüri, nga ai nıne ratüpurımayei ranımböhünda dibonıyu-ndürımboyupoanı. Nga nindou ranai ranı ratüpurıyeianı God ai dibonımbeyundüri-mbonana, asu ngırı moanı hipoambofe ra moanı hipoambofe hondü tüküfeyo.

⁷ Asu ranımbö-hünda sihirı nüngumambısefa? Ranımoatükunı ranahambo Israer ai hüti kokomarıhündı ra asu ai moai sahümündi. Nga nindou bidıfirı God ai dibonımayundüri ranı yangırıyei ranımoatükunı ra masahümündi, nga

asu bɪdɪfɪrɪ ranai hɪmbotühüfo papɪmareandürɪ
Baibor yare hoafɪmayo nou.

⁸ Ai yare hoafɪyowohü yahoya,
‘God ai aheimbo ramareandüra moai
ɲgusüfoambe hohoanɪmo purɪhümündi.
Asu ahei hɪmboarɪnambo ɲgɪrɪ
hoeindɪhindɪ
asu ahei hɪmboambenambo ɲgɪrɪ
hɪmborɪndei,
ɲga yare nɪɲgo hombo hapondanambe
tükefeyo,’ *Io 29:4; Aisaia 29:10*
meho.

⁹ Defit ai hoafɪyuhü yahuya,
‘Nindou aiana sesesɪ-ndeianɪ kinɪ tɪfɪɲambe
ahanei nou mbɪhaneia asahɪ.
Asu ahei hohoanɪmo moaruwai
ranɪ-süɲgumbo nɪmoeifihɪ pɪmbeyeia
asahɪ.
¹⁰ Ahei hɪmboarɪ amboanɪ dɪkɪreandürɪhɪmbo
asu ai hoeifekoate-mbeyei-amboane.
Asu se aheimbo daboahamɪndɪ
pupurügurɪhi hehi yahurai
koadürümbo-koadürümbo rarɪhi
mbɪnɪmboeia samboanahɪ,’ *Buk Song*
69:22-23
mehu.

God ai Suda-yafe ndɪfo masemündündürɪ

¹¹ Ranɪmboane asu ro haponda düdueheandɪ
nda, Sapo Suda ai bübürɪmayei peyehü
muɲguna moaruwaimbo-reandürɪmboyo? Ai ra
wanana! ɲga sapo ai moaruwai
hohoanɪmo-mayeiamboyo asu God ai Suda-yafe
ndɪfo ranaheimbo ɲgusüfoambe

garibi-mbirihindür-amboane yahuhayamboyu ahei ndifo ranaheimbo aboedambo-mareandüri.

¹² Suda ai moaruwai hohoanimo süngu-marihündamboyu asu God ai nindou muᅅguambo ranaheimbo didiboado-mareandüri. Ai Godimbo daboadanambo-marhoramboyu asu God ai ahei ndifo ranaheimbo mafarhendüri. Ranimboane asu muᅅguambo Suda ai God sowana asukai gugurindahandan animbo nindou muᅅgu ai aboed hamindi hondü nimandeimboyei.

¹³ Suda-yafe ndifo siheimbo haponda ro hoafehandüri nda. Siheimbohünda God ai wambo ahandi hoafi sahamindi harhandeimb kamafoareandi. Ranimboanahi asu ro ndani ratüpurü nda ranahambo boriyahühi yifirayahi.

¹⁴ Rananimbo asu wandi nendi ranai God ahei ndifo afarhendüri ra hoeindihindühimbo ranimbo ᅅgusüfoambe garibindihimboyei. Rananimbo asu ro bidifirambo fandiheirani asu ai Ape sowana ᅅgeiani aboedambo-ndearümbui.

¹⁵ God ai Sudambo daboadanambo-mareandüri asu ahei ndifo ranaheimbo ᅅgunindimbo-mareandüri. God ai Sudambo asukai asemündündüri ana, ra nüᅅgumandifea? Ai nindou yifihündi botefeyo nahurai-ane!

¹⁶ Bret mam ranahandambo bidifiri kemündi Godimbo asayo ana, asu bret yipoate muᅅgu ra ahandi yangir-anendo. Asu nimi ahar mam ranahandi ahambo asegodo ana, asu düdüdü ranamboani ahandi yangir-anendo.

¹⁷ Orif nimi hifihündi ranahandambo düdüdü bidifiri ai titaboari-hendühiyu asu nimambeahindi orif nimi düdüdü ranai ranifih

papimareandi. Suda-yafe ndifo seana nımambeahındı orif nımı nahurai-anei. Ranane asu haponda se aboedı emüdü momoriyeihı Sodayei-mayo yangırı nıngombo hohoanımo ra hoe nahurai asahümüdi.

¹⁸ Ranımbı-hündambo-anımbı asu Suda orif düdüdü nou tıtaboarı-mefoehındı ranaheimbo se yıboaruko-ndıhindürımbıoyei. Nüngundahi borımandeia? Seana moanı düdüdü yangır-anei, nga seana nımı aharı ranahambo tüpürıhindühı-yeipoanı. Nga nımı aharı ranane sıheimbo tüpareandı.

¹⁹ Nga seanımbı hoafındeihıya, Yını, nga sapo düdüdü ranai tıtaboarı-foarındühıyo asu yıhoefımbı ranı fondühımbı fondi hınıngımareamun-ane, mbısei.

²⁰ Yını, ranana anıhond-ane. Ai tıtaboarı-mefoehındı ra Godımbı anıhondümbıofekoate-wamıoyei ramehındı, nga asu seana ranıhü rarıhi anımbıoyei ra anıhondümbı-rıhi hehimbo-wamıoyei ahei fondühı anımbıoyei. Nga asu se ranahambo afındı-afındeihı sıheihoarımbı borındeımbıoyei, nga awı yıhımbıondei.

²¹ Suda ai düdüdü hond-anei, nga God ai aheimbo moai nımındühı hınıngırearü, nga tıtaboarı-mafoareandı. Nga se hıbadıhündı. Se düdüdü hondüyeipoanı, nga God ai sıheimbo amboanı nımındühı ngırı hınıngındearü, nga tıtaboarı-boadeandımbı.

²² Godındı hıpoambo hohoanımo asu ngınındı hohoanımo ra sıhırı dıboadondıhu fıfırındıhumboane. Nındou ahandı hoafı hımbıoriyeisı, nga hınıngımarıhındı

ranaheimbo nginindi-ndarümbui. Nga asu se Suda-yafe ndifo ahandi hipoambofe hohoanimo rani-süngu ahei ana, asu ai sheimbo hipoambo-ndearümbui. Nga se-amboani ahandi hohoanimo rani-süngu hokoate-ayei ana, randihi titaboari-boegimboyei.

²³ Suda ai anihondumbo-arihindi ana, God ai asukai aheimbo nimindihü papindearümbui. God ai yifrayu ana, asukai aheimbo koadürü nimindihü papinde hini ngi-ndeandürimbui.

²⁴ Suda-yafe ndifo se-amboani nimambeahindi orif düdudu-aneisi, nga asu aboedi orif nimindi ranihihi papirihimboanei, nga ranahandi hondüyopoani. Suda-anei ai hififehündi orif nimindi hond-ayei. Ranimboane asu aheimbo ana God ai düdudu hondü titaboari-mefoendi ra semündü asukaiyu koadürü nimindi hondühihi papareandürü ana, ai asukai aboedi hamindi ranihihi peniboadeimboyei.

God ai nindou muḡuambo hipoamboareandürü

²⁵ Wandafi mamü, dibohindi hoafi ranimboanahi se fifirimbirihinda sahehea. Se sheihoari randihi hohoanimondeihü hoafindeihüya, 'Roana fifirihu hohoanimo-yefeimb-anehi,' mbiseimboyei saheheamboanahi. Hoafi nda yahurai-ane, Israer bidifiri ana hoafi himborikoate-yeimb-anei. Rani hohoanimo ranana ahei ngusüfoambe nimanndürü ngo-ngombo asu Suda-yafe ndifo nungunümbüyei God ai dibonimayandürü ranai fondi ra simongori-ndamindimboe.

26 Rani süngumbo-animbo God ai Israer aheimbo aboedambo-ndearümbui. Buk Baibor ai yare hoafi-yowohü yahoya,

‘Aboedambore-randeimbî ai
 Serusaremî-nîpoedî kudü Sekopîndî
 ahuirî Suda ranaheimbo randeandüranî,
 ahei Godimbo hohoanîmo-koate hohoanîmo
 hî-nîngîndî-hî-mboyei.

27 Rananimbo ro ahei hohoanîmo moaruwai ra gogorîndî-heheandühî
 ranî-simboan-animbo ai-babîdî hoafi
 femîndî sîhefe ra randîhea-mboyahi,’
Aisaia 59:20-21

meho.

28 Nga Suda ai aboedî hoafi hîmborîkoate-mayei ranimboane asu God ai Suda-yafe ndîfo sîheimbo fehefembohündambo hohoanîmomayu ranîyo asu Suda ai ahandî hürütimb-anei. Nga God ai Sudambo dîbonîmendürî ranimboane asu ai ahandî horombo hoafîmareandî Suda-yafe amoaombo ranahamumbo hohoanîmoyuhü aheimbo ngusüfo pareandürî arandî.

29 Nga asu nindou God ai aheimbo aboedî moatükunî masagadürî asu dîbonîmendürî ranaheimbo ngîrî hohoanîmo ngorü-süngundeandî, nga wanî.

30 Horombo se Godîndî hoafi hîmborîkoate-mayei, nga hapoana God ai sîheimbo hîpoamboareandürî, Suda ai Godîndî hoafi hîmborîkoate-mayei ranimbo-hündambo.

31 Asu hapoana God ai sîheimbo hîpoambo-mareandürî ranimboane asu Suda ai Godîndî hoafi hîmborîkoate-mayei.

Rani-moatükunî tüküme Feyondürî ra God ai aheimbo hi-poambofe-ndürimbo-hündamboyo.

³² God ai nindou muᅇguambo aheimbo hi-poambofe-ndürimbo yahuhaya raniyo asu nindou muᅇguambo ahei himborikoate hohoanimo rani-na bobohiramündürî hininᅇimarearü.

God adükar-ani mbiseiamboane

³³ Godindî ᅇgasündeandeimbî hohoanimo ra adükarî hamind-ane!

Ahandî aboedî hohoanimo asu fifirife ra hoandarî saf-ane!

Nindou didai ahandî hohoanimoyuhü hoafayu ra fifirinde hoafimanda?

Asu didai Godindî nafî muᅇguambo ra fifirimandea?

Godindî hoafî hoafiyohü yahoya,

³⁴ 'Didî Adükarindî hohoanimoambe amaro ra fifireamboayua?

Didî nindou ai ahambo ratüpurimbo rasüᅇguro rasüᅇguro-meyundoa?

³⁵ Nindou düdi Godimbo nini-moatükunîyo masagado,

asukai ai süᅇgunambo ahambo hihirife segodimbo-hündambo?' *Aisaia 40:13*

meho.

³⁶ Muᅇgu-moatükunî ra God ai ahandîhoarî nafimarand-ane asu ahandî ᅇᅇninindinamboane aninᅇgo asu ahand-ane. Muᅇguambo si Godimbo adükar-ani mbiseiamboane. ᅇga anihond-ane.

12

Sihefi fi ra Godimbo ndahundimboane

¹ Wandafi mamî, Godîndî-mayo hîpoambofe hohoanîmo adükarî ranîmbo-hündamboane ro sîheimbo hoafehandürî nda. Sîhei fi yangîrî nîngõambe ra se moanî Godîmbo ndahündo ahambo sesî asîhefeyo nou. Se ahandî yangîrîndeian-anîmbo asu God ai ranîmbo hîhîfî-hîhîfîndümbui. Se randîhindüh-anîmbo wudîpoapondîhi Godîmbo hohoanîmondahündo.

² Se hîfî ndanîhündambo hohoanîmo süngundîhimboyei, nga sîhei hohoanîmoambe sîmborî hohoanîmo süngundîhindî. Rananîmbo God ai hohoanîmoayu ra se ndondîhi fîfîndîhi mbundîhü rasüngundîhimboyei. Nîni-moatükunî ai aboedayo asu nîne ai yifirayu asu nîne ai aboedî ndorîhoeimbî hamîndî hondayo ra se fîfîndîhimboyei.

God ai sîhefîmbo hohoanîmo moanî masendî ranambo ratüpurîndefîmboane

³ Nga God ai wambo ahandî-mayo moanî hîpoambofe hohoanîmo masendî ranîmbo munnguambo sîheimbo ro bîdîfîrî hoafî hoafînda samboanahî. Se sîheihoarî sîhei fi ranahambo yangîrî afîndî hohoanîmo-ndeimboyei, nga wanî. Nga God ai sîheimbo anîhondümböfe hohoanîmo masagadürî ranî sîmongorühî safî sîhei fi ranahambo ndondîhi hohoanîmondei.

⁴ Sîhîrî ana fi mamamî ranîfîhî afîndî moatükunî ngorü-poanî ngorü-poanî fi ra hîfoareamboane. Ranane asu ngorü-poanî ngorü-poanîmbo fi ranai ahandî ngorü-poanî ngorü-poanîmbo ratüpurî mbenngorî.

⁵ Rahurai-mayowamboane asu sihiriri nindou afind-aneftsiri, nga asu Sisas Kraisindi finambo ana sihiriri fi mamiri rananefti. Ranimboane asu sihiriri ana nindou ngoru-ngoru ra sihiriri mamiri wandafiri mamiri yangiri-anefti fi mamiri ranifihiri.

⁶ God ai shefimbo moaniri hipoambo-reamunuhuyu asu ai nindou mamamiri shefimbo ranipoanimbo ranipoanimbo fifirife moaniri masemuniri. Godindi hoafiri hoafimbohunda nindoumbo ratupuri ra segoda asemundu ana, sapo anihondumbofe hohoanimo ai asemundu ranisungu animbo hoafendomboane.

⁷ Düdi ai farihefembo ratupuri ra asemundu ana, ai ndonde mbifari-hendamboane. Asu yamundifembo ratupuri ra asemundu ana, ndonde yamundi-mbireandamboane.

⁸ Nindou mamiri ai ngusüfoambe kikimofeendurimbo ratupuri ra asemundu ana, asu ngusüfoambe kikimo-mbifoareanduramboane. Nindou düdi ai ninimo-atükuniri napoyo masihendiri ra nindou bodimondambo yibobofe saimbo ratupuri asemundu ana, ai afindi saimbo nimbonindu. Nindou düdi bogorimbofe ningombo ratupuri ra asemundu ana, ai ratupuri ra tiririfo-mbiyuwamboane. Düdi ai hipoambofe ratupuri asemundu ana, ai moaniri hirihiri-hirihirinanambo nindou ngorumbo mbifari-heiramboane.

Wandafiri mamimbo aboediri hohoanimoyondo hohoanimo

9 Nindou ŋgorümbo anihondümbo ŋgusüfo pandihindi. Nine-moatükunî moaruwai-ayo ranahambo yiboaruko-ndihindi. Nine-moatükunî aboedayo ranahambo kikihi-safindihümüdi.

10 Se muŋguambo simborî hohoanîmurîndei se shei fikîmîndîmbo hohoanîmoayei nou. Asu nindou amurî ranaheimbo wambo ŋgasündîhi-ndîreimbanei mbîsei hohoanîmondei.

11 Afîndî tîŋambombü ratüpurîmbo hohoanîmondei, ŋga asu se yiboaruko-yiboaruko-ndeimboyei. Se ratüpurayei ra Adükarîmbohünda ratüpurîndei.

12 Se Adükarîmbo anihondümbo-ndîhorühi hîbadîhorühi hîhîfi-hîhîfîndei. Tîŋrîfo sîheimbo tükündîfeyoanî se afurîndîhindühi nîmandei. Nîmbî-nîmbîsi se Adükarîmbo dîdîbafîndahi ndîhündî.

13 Sîhei anihondümbo-rîhindeimbî wandafî mamî ai napo mbonîmbo-ndîhümündianî se aheimbo sîhei-mayo ndahündürî. Asu ndîfo nindou tükündahindanîwanî aheimbo amboanî worîndîhindürî.

14 Nindou sîheimbo moaruwaimbo-arîhindürî ranaheimbo God ai aboedî-aboedî-mbîreandüramboane mbîsei hehi dîdîbafîndahindürî. Godîmboya aheimbo dîdîboado-mbîreandüramboane mbîsei, ŋga ŋgîrî se Godîmboya aheimbo moaruwaimbo-ndowandürî mbîsei.

15 Nindou hîhîfi-hîhîfîfayei ranî-babîdî hîhîfi-hîhîfîmbeyei-amboane, asu nindou aranayei ranî-babîdîmbo amboanî aranîmbeyei-amboane.

16 Sihei wandafi mamî rani-babidi wudiwudiindahindi. Se ngiri aboedi nindou yangiri hohoanîmondei wudiindihinduri, nga se nindou moaruwai rani-babidi nimboei. Asu se sihei fimbo hohoanîmondeihî ro fifirîheandeimb-anahî mbiseimboyei.

17 Nindou ngorü ai siheimbo moaruwai-moaruwaimbo-ndihindürani, asu se simborî aheimbo moaruwaimbo-ndihindürîmboyei, nga yowanî. Nîne hohoanîmo nindou ai aboed-ane aseî ana, se rani yangir-anîmbo randihindi.

18 Se munquambo nindou-babidi aboedi nîmarîmbohündambo nafî kokondihündî.

19 Wandî wandafi, nindou ai siheimbo moaruwaimbo-ndihindürani asu se siheihoari rani-moatükunî ranahambo simborî hîhirîndihî randîhimboyei. Nga moanî randîhi hîniñgîndihindani God ai aheimbo ngîniñdî-mbîrandürîmboane. Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

‘Nindou ngorümbö hîhirîfe moaruwaimbofe ranana wandî ratüpur-ane.

Wandîhoar-anîmbo ro aheimbo simborî moaruwaimbo-ndîhearümböyahî,’ *Io*
32:35

mehu Adükari ai.

20 Nga asu, Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, ‘Nindou sihambo hürütüranîni-randeimbi ranai wembombonduanî, ahambo sesi dabado, asu amîndanîñombö-nduanî, hoe dabado.

Se ahambo randoworanî ana, ai sihambo ramareanîni ranîmbo asu ai amoanîñgî-ndümbui,’ *Sindaun 25:21-22*
meho.

21 Moaruwai hohoanimo ai ngiri sihambo ngasündeanini haya hifinambondeanini. Nga se aboedi hohoanimo rani-süngundowandühi ratüpurindafan-animbo asu se moaruwai hohoanimo ranahambo hifinambondowamboayafi.

13

Sihiri gafmani-yomondi hoareh-undefomboane

¹ Nindou muṅguambo gafmani-yomondi hoareh-animbo niṅgomboane. Nga moai gafman ai aimbo hoanṅiru tüküyafundi, nga Godindi hoafi süngu ahandi warihünd-anemo. Muṅguambo gafman ra God ai kafoare hiniṅgimareapur-anemo.

² Ranimbo-hündamboane nindou ai gafmani-yomondi hoafi mbahirarihendi ra asu Godindi hoafi kameih-ane mbahirarihendi. Ranimbo wamboane asu ai tiṅirifo ndahümundimboyei.

³ Gafman ai nindou aboedi hohoanimo ratüpurü rawarihindi aheimbo refendürimboyopoi, nga nindou düdi ai moaruwai hohoanimoayu ranahambo refembo-hündamboanemo aniṅgomo. Gafmanimbo yihimbombo se moeimboyafi? Refe ana, se moani aboedi ratüpurü rani yangir-animbo süngundowandani asu ai sihambo aboed-anafi mbisimo hoafindiimboemo.

⁴ Gafman aiana Godindi ratüpurüyomo-rundeimb-anemo se aboedi mbini mbafa yahomo houmbo aniṅgomo. Nga

asu se moaruwai ratüpurî randowandühî rananîmbo se yîhîmbondafî ranahambo. Nga aiana moai moanî ngîninîndî moatükunî ra semündu. Aiana God kafaore hîningîmareandî wambo asu ai Godîndî-mayo ngîninîndî nindou moaruwai-mbofe hohoanîmo ra semündümboani nindou ai moaruwai hohoanîmoayei aheimbo moaruwaimbo-fendürîmbohünda.

⁵ Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu se gafmanîndî hoarehî nîmboei. Asu ranî-moatükunî sünguefeyo ra moaruwai-mbofe ranahambohünda yîhîmbombo yangîrî-yopoani, nga gafmanî-yomondî hoarehî nînggo ra aboedî hohoanîmo süngufe-ane.

⁶ Ranîmbo-hündamboane asu se gafmanîmbo takis pirîhi arîhündî. Gafman aiana Godîndî ratüpurî ratüpurî-yomondühî rananemo asu ai ranî ratüpurî ranî yangîrî hîfandîru arundî.

⁷ Gafman nindou ranahamumbo nîni-moatükunîyo segodürîmboayei ana, aheimbo moanî ranî-moatükunî ra dagadürî. Gafman ai nîninî-moatükunî takisîmboyo hoafîndîmondanî, se ahamumbo ndehîndî. Asu bogorî nindou ranahandî hoarehîndeihî asu ahambo ahînîndei. Asu nindou ndürî adükarümbî ranahambo ndürî adükarümb-ani mbîsei hohoanîmondei.

Sîmborî ngusüfo pefembo hohoanîmo

⁸ Se nindou ngoründî-mayo nîni-moatükunî ndowandîfî mbunda sîmborî saimbo-mayo ra hîngîndowanda gedühî nînggomböe, nga yowanî. Se sapo sîmborî ngusüfo pefe hohoanîmo ranî

yangir-animbo süngundihindi. Nindou düdi ai ngörümbo ngusüfo parareandi ana, ai muᅅguambo ahinümbi hohoanimo meᅅgoro ra süᅅgureandeimbi nindou-ani.

⁹ Mosesindi ahinümbi hohoanimo ranai yare hoafiyowohü yahoya, 'Nimorehi nindowenihiyafe hohoanimo moaruwaimbo-fepoani. Nindou hifokoefepoani. Hühbuhünipoani. Nindou ngöründi napo hohoanifepoani,' meho. Muᅅgu rani ahinümbi hohoanimo ranane asu amuri muᅅguambo eᅅgoro ranane muᅅguambo mamambere haya nimindi hoafi ra yare hoafiyowohü yahoya, 'Se nindou amurambo ngusüfo pandowandi se sihafifimbo ngusüfo pararowandi nou,' meho.

¹⁰ Nindou düdi ai nindou ngörümbo ngusüfo parariri ana, ai ngiri ahambo moaruwaimbo-ndiri. Ranimboane nindou ai ngörümbo ngusüfo parariri ana, asu ai ahinümbi hohoanimo hondü muᅅguambo ra süᅅgurandüh-ani.

Sihiiri moani mbumundi hahabodefomboane

¹¹ Se fifirihimboanei haponda ninisiyo sihiiri animboefi ranimboane se rani hohoanimo süngundihindi. Ndeara rani si ra se mapoei-ane, nga hapondan-ana se botindahindi. Horombo sihiiri Godindi hoafi anihondümbo-rihundeimbi nindou nimboefimbo God ai sihefimbo aboedireamuneimbi-mayu rani si ra akimiyo, nga hapondani ana ndeara akimi safi tüküfembo yangir-ane.

¹² Nĩmbĩ ai ndeara muᅅgumbo yangĩriyowohũ asu si ai ndeara akĩmĩ simbo yahomboane. Nĩmbokoanĩndĩ ratũpurĩ ra hĩnĩᅅᅅĩfemboane, ᅅga asu sĩrĩhũndĩ yĩfiarĩ napo ra ndahumĩndefo-mboane.

¹³ Nĩndou sĩrĩhũ aboedĩ anũᅅᅅu nou sĩhĩrĩ nĩmboefomboane. Sĩhĩrĩ mamĩkarĩ hohoanĩmoyo wakĩfe asu bia sĩmĩndĩ hefe mamĩkarĩ hohoanĩmoyo wakĩfepoanĩ. Nĩmorehĩ sĩsĩhĩmoyo wakĩfe asu moaruwai hohoanĩmoyo wakĩfepoanĩ. Watĩkoafi hoafiyo asu nĩndou ᅅgorũmbo ᅅᅅusũfoambe moaruwaimbo-fepoanĩ.

¹⁴ ᅅga se Sisas Kraisiᅅmbo yangĩr-anĩmbo yĩfiarĩ nĩmĩnehoarĩmbo-ndĩhorĩ sĩheifihi gũdĩhorĩ. ᅅga sĩhei horombodĩdĩ moaruwai hohoanĩmo ᅅᅅusũfoambe amaro ranahambo sũᅅᅅundĩhimboyei.

14

Wandafĩndandĩ hohoanĩmo ra sĩhĩrĩ yĩbobo-ndĩhumboyeifi, ᅅga wanĩ

¹ Nĩndou mamĩ ai Godĩmbo anĩhondũmboriranĩ asu ahandĩ anĩhondũmbofe ra kehurĩndoanĩ ana, asu se ahambo Godĩndĩ nendĩ sĩhei mbusũmo ndahorĩmĩndei ᅅᅅei. Asu ai nĩne hohoanĩmoayu ranahambo sĩmborĩ wataporĩmbo-ndũhĩmboyei.

² Nĩndou mamĩ ai ahandĩ anĩhondũmbofe hohoanĩmo ᅅᅅĩnĩndĩ sũᅅᅅuareandĩ ana, ai muᅅᅅuambo sesi ra sesũhani, ᅅga asu nĩndou ᅅgorũ ai ahandĩ anĩhondũmbofe ra kehurayo

ana, ai ŋgɪrɪ safɪ aboedɪ dedu, ŋga wandümo yangɪrɪ sesühani.

³ Nindou ai muŋguambo sesɪ sesü-randeimbɪ ana, asu nindou moanɪ wandümo yangɪrɪ sesümbɪ-mayu ranahambo yowanɪ moaruwai hohoanɪmo-yondopoanɪ. Asu nindou wandümo yangɪrɪ sesü-randeimbɪ ranai nindou muŋgu-moatükunɪ sesümbɪ-mayu ranahamboya, aiana moaruwai hohoanɪmoyu-randeimb-ani yahopoanɪ. God ai nindou ranahambo amboanɪ serümündümboani mbohünda.

⁴ Nindou se dɪdɪyafɪ, asu se nindou ŋgoründɪ ratüpurɪyu-randeimbɪ nindumbo yɪboboarɪwora? Nindou sapo ahambo hɪfandarandɪ ai-anɪmbo ahandɪ ratüpurɪ ra aboedɪmbayo wanɪmbayo mbüsü yɪbobondeambui. Ŋga asu ratüpurɪyu-randeimbɪ ahandɪ ratüpurɪ aboedɪ ŋgomboe nɪmboe sapo Adükarɪ ai ahambo ŋgɪnɪrümündü nüŋgumbo wambo.

⁵ Nindou mamɪ aiananɪya mamɪ si ranana ai adükarɪ hamɪndɪyo haya amurɪ si aho ranahambo ŋgasündeamboane yahuhani. Ŋga asu nindou ŋgorü aiananɪya muŋguambo si aho ra sɪmogod-ane yahuhani. Nindou mamamɪ se sɪheihoarɪ ŋgusüfoambe hohoanɪmondei hoendɪhindüh-anɪmbo hohoanɪmondei.

⁶ Nindou düdi ai mamɪ si ra adükarɪ si-ane yahuhɪ ana, ai Adükarɪmbo yangɪrɪ hohoanɪmo-yundowohani. Asu nindou düdi ai muŋguambo sesɪ sesü arandɪ ra ai Adükarɪmbo hohoanɪmoyuhani asesu. Ranɪ sesɪ ra Godɪmbo hɪhɪfɪrürɪ mburamboani asesu. Asu nindou düdi

ai muṅguambo sesi wehayu ra Adükarimbo hohoanimo-yundowohani wehayu. Asu ai amboan+ Godimbo h+h+firürühani.

⁷ Nindou mamam+ s+h+r+ moai s+hefi hohoanimonambo yang+r+ n+imboefi. Asu mamam+ s+h+r+ moai s+hefi+poan+ambo hohoanimonambo yang+r+ y+fi+yefi r+hundi.

⁸ S+h+r+ yang+r+ an+imboefi ra Adükarimbo hohoanimo-yefühanefi. Asu s+h+r+ y+fi+yefi ra Adükarimbo hohoanimo-yefü+ y+fi+yefi. S+h+r+ n+imboefüh+indowan+ asu y+fi+ndefüh+indowan+ ra moan+ s+h+r+ Adükar+nd+ yang+r+ ham+nd+anefi.

⁹ Ranahambo sünguyo nindou yang+r+ an+imboei-anei asu y+fi+mayeri-anei ahei Adükar+mbofe n+ngombo-hündamboyu Sisas amboan+ y+fi+yu mbura asu honḡuambeah+nd+ yang+r+ bot+imefiyu.

¹⁰ Asu se, n+imboe s+hafi wandaf+ndand+ hohoanimo ran+ambo y+iboboar+wora? Asu se, n+imboe s+hafi wandaf+ndambo yiboaruko-arowora? S+h+r+ ranahambo fi+fi+r+nd+humboane, ṅga muṅguambo s+h+r+ God+nd+ h+imboahü n+imboemboyefi ai s+hefi+ambo y+ibobofe-mun+imbohünda.

¹¹ Bukambe hoafi ra yahoya, Adükar+ ai yahuya, 'Ro yang+r+ n+imboambo dabareheand+ nindou muṅguambo ranai wambo yirüyimbu pus+ndühi-nd+hümboyei asu nindou muṅguambo ahei yafambenambo weindah+ hoaf+ndahündürü+ God Adükar+ani mb+seimboyei,' *Aisaia 45:23*

mehu.

¹² Ran+imbo-hündambo-animbo asu munḡuambo sih+ri sünguna God+ndi hi+amboahü sih+ri nine ratüpur+ ratüpur+mayef+ ranahambo hoaf+nda-hund+imboyef+.

¹³ Ran+imbo-hündambo-animbo asu wandaf+bab+di simbor+ y+boboferüpoan+, nga rüh+saf+ hin+ḡg+femboane. Nga sih+ri ḡgorü hohoan+mo süngund+humboane. Sapo sih+ri mam+ moatükun+ refeyoan+ ana, wandaf+ ai bübüründüh+ moaruwai hohoan+mo süngund+fimbui ran+ hohoan+mo ana hin+ḡg+femboane.

¹⁴ Ro Adükari d+ibo-anahi, nga ran+imboanahi ran+moatükun+ ra ro fif+ri+heamboanahi. Moai nin+ sesi ai ahand+hoari moaruwaiyo. Nindou ai ran+moatükun+ ra moaruwai-ane ehu ana, moan+ ai ahambo moaruwai-ane.

¹⁵ Ra ai yahurai-ane. Se nin+moatükun+yo sowasifan+ ran+imbo-hünda sihaf+ wandaf+ ai hoeirean+nüh+ af+ndi hohoan+moayu ana, asu se ahambo moai hohoan+moyaf+. Sisas nindou ranahambohünda y+f+mayuane, nga asu sihaf+ sesi hohoan+mo ranambo se nindou ra moaruwaimbo-nd+wor+imboyaf+.

¹⁶ Se mam+ moatükun+ ranahambo aboed-ane asaf+ ana, se hi+badambo. Sihaf+ hohoan+monambo yang+r+po, nga moaruwai-ane mb+seimboyei.

¹⁷ Sesi, sesi asu hoe si+m+ndi hohoan+mo ranana God ḡg+n+ndi hi+fandarand+ ranahand+ ni+m+nd+yopoan+, nga wani. Nga God ḡg+n+ndi hi+fandarand+ ran+ ni+m+ndi hohoan+mo-ane nda. Mbumund+ hohoan+mo, ḡgusüfo afur+fimb+

hohoanimo, asu Yifiafi Aboedindi hihifi-hihifi
hohoanimo ra.

¹⁸ Nindou ai Sisas Kraisindi ratupurimbo
yangiri rani hohoanimo sungen anungu ana, God
ai ahambo hihifi-hihifi indundowan asu nindou
amuri ai-amboaniya ai nindou aboed-ani
mbisahundomboyei.

¹⁹ Ranimbo-hundambo-animbo asu
munguambo ai shefimbo mamambefemuni
hohoanimo asu wandafi mamiyei hohoanimo
nginemandundi rani yangiri
sungeni-ndihumboane.

²⁰ Se sesi ranahambo yangiri
hohoanimondeihi asu God ai nine-moatukuni
ramareandi ranahambo
moaruwaimbo-ndihimboyei. Mungu sesi
moatukuni ranana aboed-ane. Nga asu se nine
sesi sowasifani nindou ngoru ai ranahambo
ahandi fimbo moaruwai-ane yahu mbura asesu
ana, ai moaruwai hohoanimoyuhani asu
rananimbo se-amboani moaruwai
hohoanimo-yafuhanafi.

²¹ Asu se ninihondi sowasifi, bia simindifi,
asu amuri moatukuni aho ra rarowandani
ranimbo shafi wandafi ranai hohoanimo
moaruwai hohoanimonduan ana, asu se
rani-moatukuni ra hiningsindowandi. Ranane
aboedayo.

²² Se nine hohoanimo anihondumbo-arowandi
rananimbo God-dibo se yangiri
hohoanimondafi kikihindowandi. Nindou ai
moani ahandihoari mam moatukunimbo
aboed-ane yahu hohoanimoayu ana, ra
aboed-ane. Asu rani hohoanimo rani ahandi fi
ranahambo papi-hoafikoate-ndoani ana, asu ai

hîhîfi-hîhîfi-mbiyu-wamboane!

²³ Nga asu nindou ranai yimbu hohoanîmo sünngu sesi ra asesu ana, ai ra ahambo moaruwai-ane sapo ai nîne sesi ranahambo moaruwai-ane yahuhaya asesu ranîmbo-hünda. Nindou ai hohoanîmo mamî ranahambo aboed-ane yaho anîhondü-mbofekoateyu randühi yare arandî ana, asu ai moaruwai hohoanîmo-yumboani.

15

*Kraisîndî hohoanîmo yangîrî sîhîrî
süngundîhumboane*

¹ Nindou sîhîrî dîdîyefî anîhondümböfe hohoanîmo ngînîndî sahumündefeimbî sîhîrî nindou düdi ai anîhondümböfe kehurî arandî ranahambo farîhefimboane ngînîndî nîngombohünda. Nga sîhefî fimbo yangîrî hohoanîmopoanî.

² Sîhîrî mamamî nindou sîhefî wandafî ranaheimbo aboedî nîngombohünda dîdîboado-ndîhundüranî ai hîhîfi-hîhîfi-ndeimboyei. Rananîmbo asu ai ngînîndî nîmboeimbo anîhondümbö-ndîhimboyei.

³ Nga Sisas Krais ana ai moai ahandî fimbo yangîrî hohoanîmoyu. Nga asu ai ramefiyu ra, Bukambe hoafîmayo nou, 'Ape, nindou sîhambo moaruwaimbo-marîhinîni hoafi ra sinî wambo gabudî-mafoareandîrî,' mehu.

⁴ Munquambo hoafi horombo Bukambe sürü papîmarandî ra sîhefimbo yamundîfe-munîmbohündamboyo sürü

papimarandi. Rani hoafi ra sifeimbo ngusüfoambe nginiramindimuni asu afurihemuna anihondümbondi hu himbondéfühi nimboemboyefi. Ranimboane asu sibir anihondumbo-ndihundühi nimboemboyefi.

⁵ God ai ngusüfoambe nginemindimbo asu afurife ni ngombo hohoanimo ra sai arandi ai sheimbo mbifarihendür-amboane rananimbo asu se Sisas Kriasimbo süngurühi arihündi, sheimbusümo mamihohoanimo yangiri süngundhimboyei.

⁶ Rananimbo asu se hohoanimo, yafambe mamambendühi mbundühi, sifei Adükari Sisas Kraisindi God asu afindi ranahandambo adükar-ani mbisefimboane.

Krais ai Suda asu Suda-yafe ndifo ranaheimbo mafarüheirü

⁷ Nindou ai Godimbo aboed-ani hoafimbohündambo se sheihoari ndahümündihündürü sapo Krais ai sheimbo masemündündürü nou.

⁸ Nga ro sheimbo hoafehandürü, Sisas ai Suda-yafe ratüpurüyu-randeimbi nindoumbofi manüngu. Rananimbo asu God ai ahei amoa mamambo horombo hoafire masihendü ra anihondumbo ramareandi ra nafuimbohünda Sisas tüküme fiyu.

⁹ Rananimbo asu Suda-yafe ndifo ai-amboani Godindi hipoambofe hohoanimo raninambo ahambo adükar-ani mbiseiya yahuhayamboyu ramefiyu. Sapo Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

‘Rananimbo Suda-yafe ndifo ranahei himboahü
ndürü adükarümb-ani mbisa
hoafindamboyahi.

Asu sihafü ndürü herüna
kakisaondi-haninimboyahi,’ *2 Samuei*
22:50

meho süngu.

¹⁰ Asükaiyo Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,
‘Suda-yafe ndifo se-amboani Godindü nendi
rani-babidi hihifi-hihifindei,’ *Io 32:43*

meho.

¹¹ Asükai hoafiyowohü yahoya,
‘Suda-yafe ndifo muṅgu se Adükarimbo ndürü
adükarümb-ani mbisei.
Asu muṅguambo nimorehi nindowenihü se
ahandi ndürü herüna kakisaondihori,’
Buk Song 117:1

meho.

¹² Asükai Aisaia ai hoafiyuhü yahuya,
‘Sesindü ahürü ai tükündüfimbui.
Nindou ranai-animbo Suda-yafe ndifo
ranahei bogorimbondüfi nüngumbui.
Rananimbo nindou ranai ahambo
anindhumbo-ndihorühü hihadhorühü
nimboeimboyei,’ *Aisaia 11:10*

mehu.

¹³ God ai anindhumbofoe himboyondombo
hohoanimo ra nimindühani. Se ahambo
anindhumbo-rihori arihündü ranimbo-animbo
asu ai siheimbo ahandi-mayo hihifi-hihifi asu
ṅgusüfo afurife kife hohoanimo ra afindü safi
mbisagadür-amboane. Rananimbo Yifiafi
Aboedindü ṅginindinambo sihei Godimbo
anindhumbo-fihü himboyondombo hohoanimo
ranai adükari hamindü ṅgomboe.

*Por ai Suda-yafe ndifo-yafe
ratüpurüyu-randeimb-ani*

¹⁴ Wandafî mamî, ro ngusüfoambe anîhondümborîheamboanahî se aboedî hohoanîmo hohoanîmoyei arîhündî ranîmbo. Se munguambo mamamî fifirîfe ra aboedî fifirîhimbo wambo asu se siheihoarî simborî yamundî-firîndei.

¹⁵⁻¹⁶ Ro sihei hohoanîmo asükainda botîndîhearü saheheamboanahî asu yîhimbokoate bîdîfirî hoafî siheimbo sürü papîmarîhandî. Nimboe sapo God ai wambo ranî-poanîmbo ngînîndî masendî ranîna Sisas Kraisiîndî ratüpurî Suda-yafe ndifo aheimbo farîhefe-ndürîmbohünda. Roana Godîmbo sesi sihai-randeimbî nahurai ahandî-mayo aboedî hoafî ra Suda asu ahei ndifo ranaheimbo hoafîyahandürî arîhandî. Ro ranaheimbo God sowana ndahamîndî-handürî ngahanî asu Yifiafî Aboedî ranai randeira asu ai Godîndî yangîrî tükümbeyahinda samboanahî. Rananîmbo asu ro Godîndî warîhündî-hearümboyahî sapo ahambohünda ninîhondî hîfokoaru sihoemonda hîhîfefiyu nou.

¹⁷ Ranî ratüpurî ra Sisas Kraisi-dîbo ratüpurayahî ana, asu ro Godîndî ratüpurayahî ranîmbohünda hîhîfî-hîhîfîndamboyahî.

¹⁸⁻¹⁹ Ro ngîrî amurî moatükunî ranahambo hoafîndahî, nga ninî ratüpurîyo Kraisi ai wambo ramareandî ranî-sünguyu Suda-yafe ndifo Godîndî hoafî süngumarîhindî ranî yangîrîmboanahî hoafînda sahehea. Ai wandî hoafî, ratüpurî ranahandamboyu farîhendîrî haya ratüpurîmayahî. Ranîyu asu Yifiafî

Aboediñdi ñgññññnambo ai wambo
 mafarñhendira hepñññfeimbi moatükunñ asu
 Godññdi ñgñññññ nafuimbo moatükunñ ra
 ramarñheandñ. Ranñmboyahñ ro Serusarem
 ñgoafñhñ peya hehea Kraisññdi aboediñ hoafñ
 muñguambo ra wataporñmbo-rñhñ hambo asu
 Iririkum hñfñhñ tükñmeheandñ.

²⁰ Ranñ ratüpurnñ ra nindou bidñfirñ ai Sisasññdi
 ndürñ hñmborñkoate-yeimbi ranaheimboanahñ
 ro ho aboediñ hoafñ bokarñhefembo
 hohoanñmoayahñ. Roana worñ moanñ ñgorü
 nindoundñ kambohoanñwamñ
 worñmbombo-yahñpoanñ hohoanñmoayahñ, ñga
 wanñ.

²¹ Nga Bukambe yare hoafñyowohñ yahoya,
 ‘Nindou didñyei ai Krais ahambo
 hoafñyondürñ-koate-memondürñ
 ai-anñmbo hoeindñhorñ-mboyei.
 Nindou didñyei ai ahandñ hoafñ
 hñmborñkoate-yeimbi ai anñmbo ahambo
 fñfirñññdihorñmboyei,’ *Aisaia 52:15*
 meho ranñmboanahñ refembo hohoanñmoayahñ.

Por ai Spen hñfñna hombo hohoanñmomayu

²² Ranñmbo-hññdamboanahñ asu ro sñheimbo
 sowana afñññmbo tükñfembo kñkarñheheandñ.

²³ Nga asu ndanñ hñfñññ ro ratüpurnñmbo
 ratüpurnñ moai nññgo. Afñññdi hñmbanñ maho ra
 ro sñheimbo sñfo hoeifendürñmbo sahehea
 hohoanñmomayahñ.

²⁴ Nga hapondanñ ana awi refembo hñmboayo.
 Ro Spen hñfñna gagñhñhñ asu nafñna sñheimbo
 sññññ hoeifendürñ hefe homboanahñ
 hohoanñmoayahñ. Rananñmbo awi ro didñ asu

ranihü se-babidi akidou nïmandi
 hihifi-hihifiñda sahehea. Siheimbo hoeindihe
 hiniñgindihearü heheambo-animbo, asu se
 wambo Speninambo hombo ranafi
 fandihehindiira ñgamboane.

²⁵ Nga awi haponda hamindi ana
 Serusaremnambo Godindi nindou ra
 farifehe-ndürimbo hahühanahi.

²⁶ Godindi nendi bidifiri Serusarem-yafe
 mbüsumo amarei ranai
 napokoate-mayeamboyei Masedonia asu
 Akaiahündi Godindi hoafi süngurihindeimbi ai
 kaki gugurife mburümbö
 farifehe-ndürimbohündambo hoafi firihümüñdi
 masihendi.

²⁷ Ai ahei hohoanimonambo yangiri moani
 kaki ra gugurahi masihendi. Suda ai ahei
 ndifo nindou ranaheimbo Godindi aboedi
 hohoanimo raninamboyo farihendürihi
 didiboado-marhindüri. Ranimboane asu
 Suda-yafe ndifo ranamboani Sudambo ahei fi
 niñgo hohoanimo ranimbo simbori
 mbifarifehi-ndüramboane.

²⁸ Rani-moatükuni ra ro muñgundihe
 mbundühambo-anambo samboanahi. Ro kaki
 Suda Serusaremihündi ranahei warambe
 hiniñgindihe heheambo-animbo, asu ro
 Spenina ñgahühi nafina rühi didi siheimbo
 hoeindihearümboyahi.

²⁹ Siheimbo sowana asinihi ana, ro
 fifirihamboanahi Kraisindi-mayo didiboadofe
 hohoanimo rani simongorühi didimboyahi.

³⁰ Wandafi mamä, Adükari Sisas Kraisindi
 süñgu asu Yifiafi ai ñgusüfo pefe
 sai-randeimb-ane rani-süñgu ro sihei

ngusüfoambe botirihéandühi síheimbo
hoafehandüri nda: Se wambo fandíhehindiri
hehimbo Godimbo didíbañfembo ra
tiñirifo-ndefomboane ai wambo
faríhefe-ndirimbóhünda.

³¹ Nindou Sudiahündi Godindi hoafi
süñgufekoate amarei ra wambo-yindirimbo
maseimbo se wambohünda Godimbo
didíbañ-ndahindani animbo asu ai wambo ahei
wambeahindi
aboedambo-mbireandiramboane. Asu se
didíbañ-ndahindan-animbo ai wambo
fandíhendira Godindi nendi Serusarem
ngoañhü amarei ranai wandi-mayo fehefe
ratüpurí ra ndoríhi mbísañmüñdi-amboane.

³² Ranimboane asu God ai yare
hohoanimoayu ana, ro síheimbo sowana
hiñifi-hiñifümbi dügühühimbo se-babidimbo fi
handíhe nimandimboyahi.

³³ Sapó God, afuríñimbi hohoanimo
nimíñdühayu ranai muñguambo se babidi
mbinñguwamboane. Nga aníhond-ane.

16

*Nimorehi nindowenihí afíñdi aheimbo Por ai
hiñifimarandüri*

¹ Se síhefi rehi Fibimbo fihíñdühümüñdi
samboanahi hoafayahí. Sapó ai Senkria
ngoañhündi aníhondümbó-ríhindeimbi
faríhendüri-randeimbi-mayo ranahambo.

² Se Adükariñdi süñgu Fibimbo
fihíñdühümüñdi se-babidimbo síhei mbusümo
mbinñgo-wamboane. Rani hohoanimo ranane
aboedayo, nga Godindi nindou síhirí rani

hohoanimo rananimo süngundihumboane. Asu ninimboyo ai mbonimbo-ndamindowani ra se ahambo fandihendi. Nimboe ai nindou afindi ranaheimbo farihendüri marandi asu wambo amboani mafarhendiri.

³ Sisas Kraisindi ratüpurü ro mamü ratüpurüyefi-rihundeimbü Prisira, asu Akwirambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüprü.

⁴ Nindou yimbu ai yifimbo moai yihimboyafe wambo farihefe-ndirimbohünda. Ranane asu ro yangriyahipoani ahafembo hihifarihapri, nga wani. Suda-yafe ndifo Godindi hoafi süngurihindeimbü müngu ranamboani ahafembo hihifiri-hüprühanei.

⁵ Asu wandi hihifi hoafi nda nindou ahafe worambe fandihi arihündi aheimbo hoafindahündüri. Wandi wandafi hondü Epainetusimbo amboani wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündo. Nindou ra ai boateiyu Esia hifihündi Godindi hoafi masemüdü.

⁶ Maria nimorehi sapo siheimbohünda ratüpurü tiri-fomayo ho ranahambo amboani se wandi hihifi hoafi nda hoafindahündo.

⁷ Wandi hihifi hoafi nda nindou yimbu Andronikus asu Suniasimbo hoafindahüprü. Nindou yimbu aiana wandi sirambeahindi-anafani, nga aiyafani ro mamü müngu karabusambe manimboefi. Nindou aiana Godindi hoafi sowandümo homo-rundeimbü ahamundi mbusümo ndürimb-anafani. Ai boateiyafani wambo ngasündirineandiri hena asu ai Kraisimbo süngunimariri.

⁸ Ambriatus ai wandi wandafi hond-ani Adükarindi hohoanimo rani-süngu ahambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündo.

⁹ Urbanus ana Kraisindi ratüpurü ra mamü sihiri-babidimbo ratüpurüyu-randeimb-ani. Asu wandi-mayo hihifi hoafi nda ahambo hoafindahündo. Asu Stakisimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündo nimboe ai wandi wandafi hond-ani.

¹⁰ Aperes ahandi Kraisimbo süngufe hohoanimo ra rarihi hoeirihinda mayowa nginind-ane masei, nga ahambo wandi hihifi hoafi nda hoafindahündo. Asu Aristoburusindi worambe nindou-animboei aheimbo wandi hihifi hoafi nda hoafindahündürü.

¹¹ Herodion, wandi srambeahindi nindou, ahambo wandi hihifi hoafi nda hoafindahündo. Asu Narsisusindi worambe nindou Adükarü-babidi amarei ranaheimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündürü.

¹² Adükarindi ratüpurü tiñirifoyafe-rinandeimbi Trifina asu Trifosa ahafembo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüpüri. Persis wandi wandafi hond-ane asu ai-amboani Adükarindi ratüpurü tiñamboyo-randeimb-ane ahambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündo.

¹³ Rufus ana nindou aboedi hamind-ani Adükarimbo süngufimbo. Asu ahandi hondü ai wambo amboani ahandi nimori hondümboreandiri haya didiboado-mareandiri. Nga ahafembo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüpüri.

¹⁴ Asinkritus, Fregon, Hermes, Patrobas, asu

Hermas-anemo asu wandafi mamɪ ai-babɪd anɪmboei ranaheimbo wandɪ-mayo hɪhɪfɪ hoafɪ nda hoafɪndahündürɪ.

¹⁵ Firorogus Suria-anafe, Nereus, asu ahandɪ reh-ane, Orimbasi asu Godɪndɪ nendɪ ai-babɪd anɪmboei ranaheimbo wandɪ-mayo hɪhɪfɪ hoafɪ nda hoafɪndahündürɪ.

¹⁶ Godɪndɪ nendɪ-yafe hohoanɪmona wandafi mamɪ ranaheimbo sɪmborɪ wakɪkɪhɪ-ndürɪmboane. Muŋgu ai sɪheimbo hɪhɪfarɪhündürɪ.

Kraisɪndɪ nendɪmbo yikürübɪru-rundeimbɪ

¹⁷ Wandafi mamɪ, sɪheimbo ro hoafehandürɪ nindou yikürübɪru asu sɪhei anɪhondümbofe hohoanɪmo moaruwai-mboru arundɪ ranahamumbo se hɪbadɪhümbö. Asu anɪhondümbö hoafɪ se masahümündi ranahambo gogonɪmbofoaru-rundeimb-anemo se ahamumbo sowahɪ ŋgeimboyei, ŋga bündahindɪ.

¹⁸ Yahurai nindou ana sɪhefɪ Adükari Sisasi Kraisi ranahandɪ ratüpurɪ ra rarundühɪ-yomopoanɪ, ŋga moanɪ ahamundɪ fimbo hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪ hohoanɪmo ranɪ yaŋgɪr-ane ratüpurɪyomo arundɪ. Ahamundɪ aboedɪ asu aparümbɪ hoafɪ ranambo asu nindou ai fɪfɪrɪfekoate-mayei ranaheimbo tɪkai hoafɪmemo.

¹⁹ Se Godɪndɪ hoafɪ süŋguarɪhündɪ ranɪmbo hoafɪ ra mahowa nindou ai hɪmborɪyei parɪhimboanei. Ranɪmboanahɪ ro sɪheimbo hɪhɪfɪ-hɪhɪfayahɪ. Ŋga roana sɪheimbo se aboedɪ hohoanɪmo ra fɪfɪrɪndɪhindɪ samboanahɪ, ŋga

moaruwai hohoanimo se fifirindihimboyei, nga yowanı, saheheamboanahı hoafayahı.

²⁰ God ana ngusüfoambe afurıfe kifeimbı hohoanimo ra nımındühani asu ngırı amıtata Satanımbı yırüna pühındu sıheı yırı hoarehı hıfınambondırı. Sıhefı Adükarındı-mayo hıpoambofe hohoanimo ra se-babıdı mbımarı-ndüramboane.

Nındou bıdıfırı ai Romohündambo hıhıfı hoafı koamarıhehindı

²¹ Ro mamı ratüpurıye-rıhoandeimbı Timoti ai sıheimbo hıhıfarandürı. Asu Rusius, Seson, Sosipater mamı amboanı wandı sırambeahınd-anemo ai sıheimbo hıhıfı hoafı hoafemondürı.

²² Ro Tertius-anahı. Ro Porındı yafambehündı hoafı nda sahamındı heheamboanahı sürü papımarıhandı. Adükarındı ndürınambo ro sıheimbo hıhıfı hoafı nda hoafayahındürı.

²³⁻²⁴ Gaius ai sıheimbo hıhıfı hoafı hoafeyundürı. Ro ahandı worambe-ane anımbıoahı. Asu nındou bıdıfırı Godındı hoafı süngurıhindeimbı ahandı worambe amboanı mare rarıhi arıhündı. Erastus ai gafmanı-yomondı kıkı hıfandı-randeimb-anı ndanı ngoafıthü asu sıhefı wandafı Kwartus-anı ai sıheimbo hıhıfı hoafı nda hoafefanı.

Sıhırı Godımbı aboed-anı mbısefımbıoane

²⁵ Asu ro Sısas Kraısımbı aboedı hoafı hoafıya arıhandı ranınambo sıheimbo God ai ngınında-mündürımbı. Dıbo hoafı nda horombo ana dıbo meņgoroyo, nga asu

hapondaniyo God ai ra semündü
weindahimareandi.

²⁶ God koadürümbo-koadürümbo nüngumbü ai
hoafimayuwa asu ahandi hoafiyomo-rundeimbi
hoafi sürü papiru masihoemo raninambo dibo
hoafi ra weindahi tüküme feyo asu nindou ai
ranahambo fifirimarihindi. Muᅇguambo
sirihündi ai hoafi ra anihondümbo-rihindühi
süᅇgumbirihindi yahuhayamboyu God ai
ramareandi.

²⁷ God mamai ai fifireandeimbi hond-ani asu
Sisasiᅇndi süᅇgu muᅇguambo si ahambo
aboed-ani mbisefimboane. Nga anihond-ane.

Godindï Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 12 Dec 2025
c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3